

Tiedottamispäivä Porvoon turvako- tipalveluista ja lähisuhdeväkival- lasta

Jenni Paakkunainen
Sara Virmajoki

2019 Laurea

Tiedottamispäivä Porvoon turvakotipalveluista ja lähisuhdeväkivallasta

Jenni Paakkunainen, Sara Virmajoki
Hoitotyön koulutusohjelma
Opinnäytetyö
Tammikuu, 2019 2019

Jenni Paakkunainen, Sara Virmajoki

Tiedottamispäivä Porvoon turvakotipalveluista ja lähisuhdeväkivallasta

Vuosi 2019 2019

Sivumäärä 444

Toiminnallinen opinnäytetyö koostui tapahtuman toteuttamisesta sekä raportista, joka sisälsi tapahtuman toteutumisen vaiheineen ja teoreettisen viitekehyksen, jossa perehdyttiin lähisuhdeväkivaltaan, sen ilmenemismuotoihin ja ennaltaehkäisyyn sekä turvakotipalveluihin.

Opinnäytetyön tarkoituksena oli järjestää tapahtuma, jossa voitiin jakaa ajantasaista tietoa turvakotipalveluista ja lähisuhdeväkivallasta. Tapahtuma järjestettiin Porvoossa kahdessa eri oppilaitoksessa ensisijaisesti sosiaali- ja terveysalan opiskelijoille, mutta tapahtumalla tavoitettiin myös muiden alojen opiskelijoita, oppilaitosten henkilökuntaa sekä muita oppilaitoksissa vierailleita. Tapahtuma toteutettiin tiedotuspisteenä, joka sisälsi kuvaseinän, jaettavia materiaaleja, videoesityksen, keskustelua ja kahvitarjoilun.

Tavoitteena oli täyttää Terveiden ja hyvinvoinninlaitoksen (THL) antama toimeksiantotehtävä. Tehtävä oli tiedottaa turvakotipalveluista niin kansalaisille kuin viranomaistahoille. Porvoon turvakodille tämä tarkoitti tiedottamista Itä-Uudellamaalla. Tiedottamisen tavoitteena oli madaltaa kynnystä turvakotiin hakeutumiselle sekä saada tieto ajantasaiseksi koskien turvakotipalveluita. Tiedotus toteutettiin tapahtuman muodossa yhteistyössä Porvoon turvakodin kanssa marraskuun 2018 aikana.

Palautekyselyiden ja oman arviomme perusteella onnistuimme jakamaan ajantasaista tietoa turvakotipalveluista ja lähisuhdeväkivallasta. Aihe koettiin tärkeänä ja ajankohtaisena. Koska tiedottamisen tapa koettiin toimivana, Porvoon turvakoti käyttää sitä jatkossa turvakotipalveluista tiedottamisessa. Lisäksi Laurea ammattikorkeakoulu ja Porvoon turvakoti jatkavat yhteistyötä asian tiimoilta. Tiedottaminen voitaisiin jatkossa kohdentaa erityisryhmille, erityisesti haavoittuvassa asemassa oleville naisryhmille.

Asiasanat: Lähisuhdeväkivalta, turvakoti, ennaltaehkäisy

Jenni Paakkunainen, Sara Virmajoki
Jenni Paakkunainen, Sara Virmajoki

An Information Event of Domestic Violence and Porvoo's Shelter Services

Year	2019	2019	Pages	444
------	------	------	-------	-----

The functional thesis consisted of putting together an event and a report, which comprises of realisation of the event with its different stages and the theoretical framework, and in which domestic violence, its various manifestations and prevention, and shelter services are being looked at.

The purpose of the final thesis was to arrange an event, where up-to-date information regarding shelter services and domestic violence could be distributed. The event was organised in Porvoo in two different educational institutions primarily aimed towards social and health care students, but the event also helped to reach students from other fields, institutional staff, and other visitors of the educational establishments. The event was conducted as an information desk, which contained a picture wall, handout materials, a video projection, discussions and a coffee service.

The objective was to fulfil the assignment commissioned by National Institute for Health and Welfare (THL). The task was to inform about shelter services to citizens and authorities. For the shelter in Porvoo this meant informing people around Eastern Uusimaa. The aim of this informing was to lower the threshold for seeking help from a shelter, and to make information up-to-date regarding shelter services. The informing was operationalised into an event in collaboration with Porvoo shelter during November 2018.

According to the feedback questionnaires and our own evaluation, we succeeded in sharing up-to-date information about shelter services and domestic violence. The subject matter was found important and current. As the means of informing was considered functional, Porvoo shelter shall use it in the future when informing about the shelter services. In addition to that Laurea University of Applied Sciences and Porvoo shelter will continue collaborating amongst the topic. Future informing could be targeted towards specific groups, especially to groups of women in vulnerable positions.

Keywords: Domestic violence, refuge, prevention

Sisällys

1	Johdanto	6
2	Opinnäytetyön tarkoitus ja tavoitteet	6
3	Lähisuhdeväkivalta ja sen ilmenemismuodot.....	7
3.1	Fyysinen väkivalta	8
3.2	Henkinen ja sosiaalinen väkivalta.....	8
3.3	Seksuaalinen väkivalta	9
3.4	Taloudellinen väkivalta	9
3.5	Vaino	9
3.6	Uskonnollinen, kulttuurinen, hengellinen väkivalta ja kunniaväkivalta.....	9
3.7	Lapsiin kohdistuva väkivalta, kaltoinkohtelu ja laiminlyönti	10
4	Turvakotilaki Suomessa.....	10
5	Turvakodit Suomessa	11
5.1	Porvoon turvakoti	12
5.2	Asiakkaat turvakodeissa	13
6	Lähisuhdeväkivaltatyön ennaltaehkäisy ja toimijat	13
6.1	Tiedotus osana ennaltaehkäisyä.....	14
6.2	Nollalinja ja muut lähisuhdeväkivaltatyön toimijat	15
7	Opinnäytetyön suunnitelman kuvaus.....	16
7.1	Toiminnallinen opinnäytetyö	16
7.2	Toteutuksen aikataulu ja toimintaympäristö	17
7.3	Kohderyhmä.....	18
7.4	Toteutussuunnitelma	19
7.5	Arviointisuunnitelma	20
8	Opinnäytetyön toiminnallisen osuuden toteutuksen kuvaus	22
8.1	Päivä Point Collegessa 19.11.2018	25
8.2	Päivä Laureassa 27.11.2018	26
9	Pohdinta.....	28
9.1	Eettisyys opinnäytetyössä	33
9.2	Kehittämis ehdotukset jatkoa ajatellen	34
	Lähteet	36
	Liitteet.....	42

1 Johdanto

Opinnäytetyön taustalla on THL:n koordinoima EPRAS-hanke (Enhancing Professional Skills and Raising Awareness on Domestic Violence, Violence against Women and Shelter Services), joka on Euroopan Union rahoittama. Hankkeen tarkoitus on kouluttaa ammattilaisia verkkopainotteisesti ja lisätä ammattilaisten tietoa lähisuhdeväkivallasta. Sen lisäksi toteutuksessa on kampanja, joka on suunnattu kansalaisille. Kampanjan toteutus on annettu valtakunnallisesti turvakodeille toteutettavaksi marraskuussa 2018. (Terveyden ja hyvinvoinninlaitos 2018b.)

THL:n (2018a, 1) mukaan turvakotipalveluita käyttävät huomattavasti enemmän ne, jotka asuvat kunnassa, jossa on turvakoti verrattuna niihin, joiden kotikunnassa sitä ei ole. Tämä johtuu mm. maantieteellisistä etäisyyksistä, mutta lisäksi tiedonpuutteesta ja viranomaisten erilaisista toimintakulttuureista.

Edellä mainittujen seikkojen pohjalta THL on antanut lokakuussa 2018 kaikille turvakodeille tehtäväksi tiedottaa marraskuun 2018 aikana turvakotipalveluista niin kansalaisille kuin viranomaistahoille, keskittyen erityisesti lähikuntiin. Käytännössä se tarkoittaa, että Porvoon turvakodille on tiedotettava palveluistaan lähikuntiin Askolan, Sipoon, Myrskylän, Loviisan, Pukkilan, Lapinjärven, Pornaisten ja Mäntsälän alueille. Tiedottamisen tavoitteena on madaltaa kynnystä turvakotiin hakeutumiselle sekä saada tieto ajantasaiseksi koskien turvakotipalveluita (Terveyden ja hyvinvoinninlaitos 2018a, 1). Toiminnallinen opinnäytetyö toteutettiin yhteistyössä Porvoon turvakodin kanssa, joka on ainoa turvakoti Itä-Uudellamaalla, tarkoituksenaan järjestää tapahtuma, jossa voidaan jakaa ajantasaista tietoa turvakotipalveluista ja lähisuhdeväkivallasta.

Sairaanhoitajan tehtävänä on terveyden edistäminen ja ylläpitäminen, sairauksien ehkäiseminen sekä kärsimyksen lievittäminen koko väestön tasolla (Sairaanhoitaja 2014). Opinnäytetyön toiminnallisen osuuden kautta olemme tulevana sairaanhoitajina tekemässä ennaltaehkäisytyötä ja antamassa ajankohtaista tietoa lähisuhdeväkivallasta ja turvakotipalveluista.

Teoreettisessa viitekehyksessä käsittelemme keskeisiä aiheitamme eli lähisuhdeväkivaltaa, sen ilmenemismuotoja, turvakotilakia ja -palveluita ja ennaltaehkäisemistyötä, jotka ovat pohjana toiminnallisen osuuden rakentumiselle.

2 Opinnäytetyön tarkoitus ja tavoitteet

Opinnäytetyön tarkoituksena on järjestää tapahtuma, jossa voimme jakaa ajantasaista tietoa turvakotipalveluista ja lähisuhdeväkivallasta Porvoossa toimivan Laurea ammattikorkeakoulun

sekä ammattikoulu Point Collegen opiskelijoille. Kouluissa opiskelee henkilöitä lähikunnista, ja opiskelijat ovat tulevaisuuden hoitohenkilöstöä. Saadun tiedon avulla he voivat tulevaisuudessa ohjata asiakkaitaan avun piiriin. Lisäksi yleisössä voi olla sekä turvakotipalveluita tarvitsevia kansalaisia ja että heidän omaisiaan. Opinnäytetyön tavoitteena on täyttää THL:n toimeksiantotehtävä yhteistyössä Porvoon turvakodin kanssa.

Me olemme tiedottamiskampanjan muodossa tekemässä ennaltaehkäisytyötä ja antamassa ajankohtaista tietoa lähisuhdeväkivallasta ja turvakotipalveluista. Tätä kautta nostamme asian esille ja voimme kannustaa ihmisiä puhumaan asiasta. Kun heidän tietoisuutensa lisääntyy, uskomme, että lisääntyy myös heidän mahdollisuutensa auttaa itseään, läheisiään tai asiakkaitaan.

Henkilökohtaisina oppimistavoitteinamme on oppia hallitsemaan opinnäytetyöprosessia, ja sen eri vaiheita sekä kehittyä kriittisinä tiedonhakijoina. Lisäksi haluamme omaksua tietoa lähisuhdeväkivallasta, sen eri muodoista, sekä turvakotien palvelukokonaisuuksista Suomessa.

3 Lähisuhdeväkivalta ja sen ilmenemismuodot

Lähisuhde- ja perheväkivalta ilmenee henkilön väkivaltaisella käytöksellä nykyistä tai entistä kumppania, lasta, lähisukulaista tai läheistä kohtaan. Maailman terveysjärjestö WHO määrittelee väkivallan fyysisen voiman tai vallan tahalliseksi käytöksi tai sen uhaksi, joka kohdistuu henkilöön itseensä, toiseen ihmiseen, ihmisryhmään tai yhteisöön, ja joka todennäköisimmin johtaa kuolemaan, fyysiseen tai psyykkiseen vammaan, perustarpeiden tyydyttymättä jättämiseen tai kehityksen häiriintymiseen (Krug, Dahlberg, Mercy, Zwi & Lozano 2005, 21). THL (2017a) määrittelee lähisuhdeväkivallan muodoiksi seuraavat; fyysinen, henkinen, seksuaalinen, taloudellinen, kaltoinkohtelu tai laiminlyönti, kulttuurillinen tai uskonnollinen väkivalta. Lähisuhdeväkivalta voi olla edellä mainittujen lisäksi myös häirintää, vainoamista, kunniaväkivaltaa, kulttuurillista tai hengellistä ja lapsiin kohdistuvaa (Nollalinja 2018a; Pääkaupungin turvakoti ry. 2018e; Terveiden ja hyvinvoinninlaitos 2017a).

Useasti väkivallan eri muodot esiintyvät parisuhteissa samanaikaisesti, harvemmin vain yksittein. Väkivallan tekojen lisäksi laiminlyönti, estäminen ja tekemättä jättäminen luetaan lähisuhdeväkivallan muotoihin. Uhrit ja tekijät voivat olla vanhempia, puolisoja, lapsia, lähisukulaisia ja muita henkilöitä lähipiiristä. Väkivallan teot tapahtuvat jokaisessa yhteiskuntaluokassa ja kulttuurissa, ja tekijä voi edustaa mitä tahansa ikäluokkaa tai sukupuolta. (Terveiden ja hyvinvoinninlaitos 2017a.)

Lähisuhdeväkivallan tilastointi on osittain puutteellista, sillä aihe on herkkäluontoinen ja lähisuhdeväkivalta usein salataan muilta ihmisiltä (Ewalds & Mäkelä 2014, 3). Asiaan vaikuttaa myös

se, ettei lähipiiriin kuuluvan väkivallan tekijän tekemää väkivaltaa mielletä yhtä helposti rikokseksi (Terveyden ja hyvinvoinninlaitos 2018h). Lähisuhdeväkivallan tunnistaminen ja siihen puuttuminen on haaste sosiaali- ja terveysalan henkilökunnalle (Ewalds & Mäkelä 2014, 20).

Perhe- ja lähisuhdeväkivalta rinnastetaan toisiinsa useissa lähteissä. Perheväkivalta käsittää samassa taloudessa asuvien keskinäisen väkivallan. Lisäksi puhutaan parisuhdeväkivallasta, jolla tarkoitetaan puolisoiden toisiinsa kohdistamaa väkivaltaa. Tässä työssä käytämme jatkossa lähisuhdeväkivallan termiä, sillä se kattaa parisuhdeväkivallan ja perheväkivallan käsitteet, mutta sisältää myös lähipiirissä tapahtuvan väkivallan. (Terveyden ja hyvinvoinninlaitos 2017a, Vitikka 2017, 5-6.) Marraskuussa 2018 julkaistussa lähisuhdeväkivallan tilastoraportissa on kerätty tilastoja ja tutkimustietoa koskien muun muassa lähisuhdeväkivallan uhrien määrää ja erityispalveluiden asiakkuuksia. Lisäksi se sisältää tietoa lähisuhdeväkivallan tunnistamiseen kehitetyistä toimintalinjoista. (Hietamäki 2018, 1.) Tässä raportissa käytetään johdonmukaisesti termiä lähisuhdeväkivalta. Myös Nollalinja, joka on yksi opinnäytetyön keskeisistä tiedottamisen aiheista, käyttää lähisuhdeväkivallan termiä.

3.1 Fyysinen väkivalta

Fyysinen lähisuhdeväkivalta loukkaa toisen ihmisen fyysistä koskemattomuutta. Sitä on satuttaminen ja pahoinpiteleminen. Se voi olla mm. tönimistä, lyömistä, raapimista, sylkemistä, repimistä, fyysisellä väkivallalla uhkailua, potkimista, tukehduttamista, kahlitsemista ja tukistamista. Esineellä lyöminen tai esineen lyöminen lukeutuu niin ikään fyysiseen väkivallanmuotoon. Myös perustarpeiden tyydyttämättä jättäminen koskien esimerkiksi ravintoa, ja muuta tarvittavaa hoitoa lasketaan fyysiseksi väkivallaksi. (Nollalinja 2018a; Pääkaupungin turvakoti ry. 2018a; Terveyden ja hyvinvoinninlaitos 2017a.) Lähes puolet Nollalinjaan soittaneista (n=3345) olivat kokeneet fyysistä väkivaltaa (Hietamäki 2018, 16).

3.2 Henkinen ja sosiaalinen väkivalta

Henkinen väkivalta voi olla henkilön haukkumista, uhkailemista, mitätöintiä, arvostelemista, nöyryyttämistä, halveksumista ja/tai alistamista. Myös uhkaileminen fyysisellä ja omaisuuteen kohdistuvalla väkivallalla, itsemurhalla tai viranomaisilla on henkistä väkivaltaa. Henkinen väkivalta voi olla sosiaalisen kanssakäymisen rajoittamista ja eristämistä muista ihmisistä. Korostuneen mustasukkainen käytös ja aiheeton epäluuloisuus puolisoa kohtaan ovat osa henkistä väkivaltaa. Muita henkisen väkivallankäytön välineitä ovat kontrollointi henkilön ulos menemisen ja sen estämisen suhteen, mielipiteiden ilmaisun kontrollointi, pukeutumisen tai yhteydenpidon kontrolloiminen. Väkivalta voi ulottua myös lemmikkieläinten rääkkäämiseen tai tavaroiden hajottamiseen. (Nollalinja 2018a; Pääkaupungin turvakoti ry. 2018b; Terveyden ja hyvinvoinninlaitos 2017a.) Vuonna 2017 Nollalinjaan soitetuissa puheluissa tuli esille eniten henkisen väkivallan kokemuksia (Hietamäki 2017, 16).

3.3 Seksuaalinen väkivalta

Seksuaalisella väkivallalla tarkoitetaan raiskaamista ja sen yrittämistä, seksuaalisen kanssakäymisen eri muotoihin painostamista ja pakottamista. Se voi olla myös uhkailemista, seksuaalista halventamista, ehkäisyn käytön kieltämistä, raskaudenkeskeytykseen pakottamista, seksuaalisen itsemääräämisoikeuden rajoittamista ja/tai pornografiaan pakottamista. (Nollalinja 2018a; Terveiden ja hyvinvoinninlaitos 2017a.)

3.4 Taloudellinen väkivalta

Taloudellinen väkivalta voi olla pakottamista rahan antamiseen toiselle, velkaan tai luottoon ottamiseen pakottamista, ja toisen rahojen tai omaisuuden luvatonta käyttämistä. Se voi ilmetä myös työssäkäynnin estämisenä tai toisen rahattomana pitämisenä ja toisen rahankäytön kontrollointina. Lisäksi uhkaileminen ja kiristäminen taloudellisilla seikoilla ja taloudellisten päätösten tekemiseen vaikuttaminen ja rajoittaminen ovat taloudellista väkivallan käyttöä. (Pääkaupungin turvakoti ry. 2018f; Terveiden ja hyvinvoinninlaitos 2017a.)

3.5 Vaino

Vainoamisella tarkoitetaan tilannetta, jossa henkilö seuraa uhria toistuvasti uhrin sitä toivomatta. Vainoaminen voi olla myös jatkuvaa yhteydenottamista uhuriin, lisäksi uhrin läheiset voivat joutua myös vainotuksi. Toiminta herättää pelkoa uhrissa ja voi kärjistyä väkivaltaiseksi käytökseksi. (Pääkaupungin turvakoti ry. 2018h.)

Euroopan unionin laajuisen tutkimuksen (2014, 12) mukaan 23% sellaisista naisista, jotka olivat kokeneet vainoamista, ilmoitti, että on joutunut vaihtamaan sähköpostiosoitteensa tai puhelinnumeronsa vakavimman vainoamisen vuoksi. Samassa tutkimuksessa todetaan myös, että sosiaalisen median sekä internetin ympäristöissä tulisi aktiivisesti auttaa vainoamisen uhreja hyväksikäytön ilmoittamisessa sekä kannustaa puuttumaan myös tekijöiden käyttäytymiseen. Verkkovainoamiseen liittyvät tapaukset olisi hyvä tunnistaa ja tutkia poliisin toimesta rutiininomaisesti.

3.6 Uskonnollinen, kulttuurinen, hengellinen väkivalta ja kunniaväkivalta

Pakottaminen uskonnolliseen vakaumukseen, uskonnollisiin sääntöihin ja normeihin, tai uskonnon harjoittamisen estäminen on uskonnollista väkivaltaa. Myös uhkaileminen uskonnollisilla asioilla on uskonnollista väkivaltaa, ja se voi olla henkistä tai fyysistä. Se voi esiintyä henkilön uskonnollisten tarpeiden ja tapojen pilkkaamisella, vähättelemisellä ja halveksumisella. Hengellinen väkivalta on samantapaista uskonnollisen väkivallan kanssa, mutta väkivalta on uskonnollisävytteistä ja sillä pyritään vaikuttamaan henkilön elämäkatsomukseen tai mielipiteeseen. (Pääkaupungin turvakoti ry. 2018g; Terveiden ja hyvinvoinninlaitos 2017a; Terveiden ja hyvinvoinninlaitos 2018e.)

Väkivaltaisilla seurauksilla uhkaaminen tai väkivallan käyttäminen uskontoon tai kulttuuriin viitaten on kunniaväkivaltaa. Kunniaväkivallan takana on ajatus, että yhteisön/suvun/perheen kunniaan vaikuttaa yksilön teot. Yleensä henkisessä painostuksessa tai väkivallantilanteessa uhria syytetään siveysperiaatteiden rikkomisesta tai aikomuksesta rikkoa siveysperiaatteita. Siveysperiaatteiden ja seksuaalimoraalisesta etiketistä poikkeamisella seurauksena usein on rangaistus säännönrikkojaa kohtaan, joka palauttaa kunnian yhteisölle. Kunniaväkivalta on tavallisimmillaan henkilön kontrolloimista, eristämistä, uhkailemista ja pakottamista. Myös lapsen ympärileikkaukset, pakkoavioliitot ja heteroseksuaalisen suuntautumisen vaatiminen ovat sidoksissa kunniaväkivaltaan. (Pääkaupungin turvakoti ry. 2018c; Pääkaupungin turvakoti ry. 2018g; Terveiden ja hyvinvoinninlaitos 2017a; Terveiden ja hyvinvoinninlaitos 2018e.)

3.7 Lapsiin kohdistuva väkivalta, kaltoinkohtelu ja laiminlyönti

Kaltoinkohtelua on lapseen kohdistuva fyysinen, seksuaalinen ja henkinen väkivalta sekä laiminlyönti. Laiminlyönti voi olla fyysistä tai emotionaalista. Myös kurittaminen on kiellettyä ja väkivaltaista käytöstä. Epäsuoraa kaltoinkohtelua on aikuisen väkivaltainen käytös toista lähipiirin jäsentä kohtaan. Altistuminen väkivallalle heijastuu ja vaikuttaa lapseen. Vauvan ravis-telu, lapsen huumailminen, hylkäämisellä uhkaileminen, lapselle huutaminen, nimittelemine-n ja hygieniasta huolehtimatta jättäminen ovat väkivaltaa. (Pääkaupungin turvakoti ry. 2018d; Terveiden ja hyvinvoinninlaitos 2018f.)

Kaltoinkohtelu tai laiminlyönti kohdistuu sellaiseen henkilöön, joka on riippuvainen toisen ihmisen huolenpidosta. Se voi olla henkilön jättämistä vaille apua tai hoitoa. Kaltoinkohtelua on toisen vahingoittaminen esimerkiksi lääkkeillä tai päihteillä. (Terveiden ja hyvinvoinninlaitos 2017a.) Vuonna 2017 turvakotien asiakkaina olleista lapsista (n=2015) 25% altistui väkivallalle. Tilastoraportissa todetaan kuitenkin että todennäköisesti lähes kaikki lapset joiden vanhempi on kokenut väkivaltaa tai sen uhkaa, ovat myös altistuneet näille. (Peltonen, Ewalds & Kaipainen 2018, 18, 23.)

4 Turvakotilaki Suomessa

Suomessa tarjottavat turvakotipalvelut on määritelty laissa. Laki valtion varoista maksettavasta korvauksesta turvakotipalvelun tuottajalle (1354/2014) astui voimaan 1.1.2015. Laki turvaa valtakunnallisesti turvakotipalvelut henkilöille, jotka elävät väkivallan uhan alla tai kokevat lähisuhdeväkivaltaa. Lakiuudistuksen myötä valtion varoista maksetaan korvausta turvakotipalveluiden tuottajille, olivat ne sitten kunnallisia tai yksityisiä palvelutuottajia. Turvakotipalveluiden on oltava laadukkaita ja kokonaisvaltaisia. (Finlex 2014) Sosiaalihuoltolain (1301/2014) 11§ 5 mom:ssa on määritelty ensimmäistä kertaa lähisuhde- ja perheväkivalta sellaiseksi asiaksi seikaksi, jonka takia vuoksi sosiaalipalveluita on järjestettävä (Kuntaliitto 2017).

Suomen turvakotipalveluiden tarjonnan ja lain takana ovat Euroopan neuvoston suositukset ja sopimukset. Euroopan neuvoston yleissopimus (53/2015) on saatettu voimaan Suomessa vuonna 2015 koskien naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemistä ja torjumisesta. (Sosiaali- ja terveysministeriö 2017b.) Sopimuksessa painotetaan naisiin kohdistuvan väkivallan ennaltaehkäisemistä ja se kattaa kaikki naisiin kohdistuvat väkivallanmuodot. Lain tarkoitus on edistää kaikkien naisten syrjinnän muotojen poistamista ja edistää naisten ja miesten tasa-arvoa. Lisäksi sopimuksessa on useita velvoitteita ja vähimmäisvaatimuksia sukupuoleen perustuvan väkivallan uhrien suojelemisesta, auttamisesta ja väkivallan tekijöiden saattamisesta rikosoikeudelliseen vastuuseen. Suomessa toimeenpanovuodeksi on asetettu 2018, ja toimeenpanosuunnitelma laaditaan neljäksi vuodeksi eteenpäin kerrallaan. Toimeenpanon toteutusta seurataan vuosittain. (Sosiaali- ja terveysministeriö 2017a, 12.)

Sopimuksen seurauksena vuodesta 2017 toiminnan on aloittanut uusi toimikunta sosiaali- ja terveysministeriön kanssa naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan torjumiseksi. Toimikausi on nelivuotinen (1.1.2017-31.12.2020). Aikaisemmin aihealuetta on hoitanut lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisyn poikkihallinnollinen virkamiestyöryhmä vuoteen 2016 saakka. (Sosiaali- ja terveysministeriö 2018.)

Istanbulin sopimuksen (53/2015) myötä lisätään ammattihenkilöstön kouluttamista uhrien sensitiivisessä kohtaamisessa (Sosiaali- ja terveysministeriö 2017b). Laki tukee järjestöjä ja viranomaisia yhtenäisessä lähestymistavassa koskien lähisuhdeväkivaltatapausten uhreja. Turvakotien alueellista saatavuutta parannetaan lisäämällä turvakotipaikkoja ympäri Suomea. Lisäksi seksuaalisen väkivallan uhreille perustetaan kaksi uutta tukikeskusta.

5 Turvakodit Suomessa

Laissa (1354/2014) turvakoti on määritelty ympärivuorokautiseksi, asiakkaalle maksuttomaksi paikaksi, johon henkilö yksin tai perheensä kanssa voi hakeutua oma-aloitteisesti tai viranomaistahon ohjaamana kohdattuaan lähisuhdeväkivaltaa tai sen uhkaa. Kriisiapua voi saada myös nimettömänä. (Finlex 2014.)

Turvakoti on turvallinen, valvottu, kodinomainen paikka, jossa henkilökunta on paikalla ympäri vuorokauden. Siellä saa suojan väkivaltaiselta läheiseltä ja apua väkivaltakierteen katkaisemiseksi. Asuinpaikasta riippumatta turvakotiin voi hakeutua mihin päin Suomea tahansa. (Terveyden ja hyvinvoinninlaitos 2017b.) Turvakodin asiakas saa turvakodin työntekijältä ammatti- maista kriisiapua, neuvontaa, ohjausta ja tukea. Turvakodilta palvelua saa myös puhelimitse ja maksutta. (Terveyden ja hyvinvoinninlaitos 2018j.)

Suomessa turvakotitoiminta on alkanut vuonna 1979 Ensi- ja turvakotien liiton toimesta Raha-automaattiyhdistyksen mahdollistamana. Turvakotitoiminnan tilastointi on ollut puutteellista viime vuosiin saakka. Vasta vuoden 2015 lakimuutoksen jälkeen on mahdollistunut säännöllinen

vertailukelpoinen tilastointi. (Ensi- ja turvakotien liitto 2015; Laine 2010, 194; Peltonen ym. 2018, 2.) Vuonna 2017 turvakoteja on ollut 23, ja ne ovat tarjonneet tilat 143:lle perheelle. Turvakotipalveluiden tuottamiselle osoitettiin neljän miljoonan lisärahoitus vuonna 2018. Turvakotien määrä tulee yltämään 27:ään ja perhepaikkojen määrä 179:ään vuoden 2018 aikana. Suomen jokaisessa maakunnassa on tällöin vähintään yksi turvakoti. Myös vuonna 2019 turvakotipalveluiden rahoituksessa tapahtunee kasvua, minkä avulla perhepaikkoja saadaan lisättyä. (Peltonen, ym. 2018, 1-2.) Näille muutoksille on varmasti tarvetta, sillä uusimman lähisuhdeväkivallan tilastoraportin mukaan turvakotien kysyntä on kasvanut (Hietamäki 2018, 1).

Suositus turvakotien määrälle perustuu väestöpohjaan. Suosituksen on osoittanut Euroopan neuvosto. 10 000 asukasta kohden tulee olla vähintään yksi perhepaikka turvakodista. Suomen väestöpohjaan suhteutettuna se tarkoittaa vähintään 514 turvakodin perhepaikkaa. Tämä määrä Suomessa ei ole kuitenkaan toteutunut, vaan on noin viidennes suosituksesta. Lisäksi yhdessäkään kunnassa ei turvakotipaikkojen määrä ole vastannut puoltakaan annetusta suosituksesta vielä vuonna 2013. Suomi onkin saanut turvakotien määrästä ja niiden epätasaisesta jakautumisesta useita huomautuksia YK:n CEDAW (Committee on the Elimination of Discrimination Against Women) komitealta. (Ewalds & Mäkelä 2014, 20.)

5.1 Porvoon turvakoti

Porvoon turvakoti on perustettu vuonna 1989. Turvakodilla on tammikuusta 2018 alkaen yhdeksän asiakaspaikkaa. (Johansson 2018.) Porvoon turvakoti on ainoa Itä-Uudenmaan turvakoti. Sen palvelut on ensisijaisesti tarkoitettu Porvoon, Sipoon, Loviisan, Lapinjärven, Askolan, Pornaisten, Pukkilan, Mäntsälän ja Myrskylän asukkaille. Palvelut ovat myös muiden kuntien ruotsinkielisille asukkaille. (Porvoon kaupunki 2018.)

Nykyisissä tiloissa Porvoon turvakoti on ollut lokakuusta 2010 asti. Tilat on suunniteltu turvakotitoimintaa varten. Tilat ovat esteettömät ja asiakkaiden turvallisuuteen on panostettu hyödyntäen uutta tekniikkaa. Turvakodin ovet voi avata ulkoa tuleville ainoastaan turvakodin henkilökunta. Lisäksi turvakodissa on koko ajan tallentava videovalvonta. Samoissa tiloissa toimii Itä-Uudenmaan sosiaalipäivystys. (Johansson 2018.)

Vuonna 2015 Porvoon turvakodin asiakasmäärä on ollut 189. Seuraavana vuonna 2016 157, ja vuonna 2017 asiakasmäärä on ollut 202. Tilanpuutteen vuoksi muualle ohjattuja asiakkaita on ollut seuraavasti; 0/2015, 42/2016 ja 25/2017. Vapaiden perhepaikkojen keskiarvoinen lukumäärä on 2,3 vuonna 2017. Vuonna 2017 turvakoti on ollut täynnä 96:na päivänä. Turvakodin käyttöaste on ollut 67% vuonna 2017. (Peltonen, ym. 2018, 3.)

5.2 Asiakkaat turvakodeissa

Vuonna 2017 turvakodeissa on ollut 4 333 asiakasta. Määrä on kasvanut vuoteen 2016 verrattuna 23 prosentilla, mikä tarkoittaa 798 asiakasta enemmän. Vuodesta 2015 asiakasmäärä on kasvanut 42%. (Peltonen, ym. 2018, 1.)

Turvakotien asiakkaista 70% puhui äidinkielenään suomea tai ruotsia, 30 % muita kieliä joista yleisimpänä arabia (Peltonen ym. 2018, 5).

Aikuisia asiakkaita turvakodin asiakkaista on ollut 52%, ja lapsia 47%. Aikuisista asiakkaista naisia on ollut 94%, ja miehiä 6%. Keskimääräinen asumisen kesto turvakodissa on ollut 15 päivää vuonna 2017, hieman pidempi vuonna 2016, ja 2015 se on ollut 18 päivää. (Peltonen, ym. 2018, 2.)

Vuonna 2017 suurin osa (35%) 15 vuotta täyttäneistä asiakkaista hakeutui oma-aloitteisesti turvakotiin. 29% prosenttia asiakkaista puolestaan ohjautui turvakotiin sosiaalihuollon kautta. Myös poliisin, terveydenhuollon ammattilaisten, sekä vanhempien, muiden sukulaisten tai ystävän kautta ohjaututtiin turvakotiin. (Peltonen ym. 2018, 8.)

Turvakotiselvityksessä tuodaan esille, että turvakotiasiakkaita on eniten siellä, missä turvakotipalveluita tarjotaan. Jos turvakotipalveluita taas ei ole, ei siten ole myöskään asiakkaita, vaikka lähisuhdeväkivaltaa kuitenkin on. Turvakotipalveluiden tarvetta ei voi tarkastella turvakotipalveluiden käytön pohjalta, sillä tulokset eivät kerro tarpeen todellista määrää. Tarve korreloi/ on yhteydessä palveluiden saatavuuden kanssa; lähisuhdeväkivaltaa ja tarvetta turvakotipalveluille on myös siellä, missä palveluita ei ole saatavilla. (Ewalds & Mäkelä 2014, 8-9, 15.)

6 Lähisuhdeväkivaltatyön ennaltaehkäisy ja toimijat

Jo sairaanhoitajien eettisissä ohjeissa vuonna 1996 on sanottu, että sairaanhoitajan tulee antaa terveyttä koskevaa tietoa ja edistää ihmisten mahdollisuuksia hoitaa itseään. Hänen tehtävään on terveyden edistäminen ja ylläpitäminen, sairauksien ehkäiseminen sekä kärsimyksen lievittäminen koko väestön tasolla. (Sairaanhoitajat 2014.) Ehkäisevä väkivaltatyö ja varhainen puuttuminen on yhteiskunnan kannalta taloudellista ja kansalaisten kärsimystä vähentävää. Ehkäisevä väkivaltatyö onkin perusteltua koska lähisuhdeväkivalta nähdään merkittävänä kansanterveysongelmana, joka on riippumatonta niin yhteiskuntaluokasta, kulttuurista, sukupuolesta kuin iästä. (Terveyden ja hyvinvoinninlaitos 2018g.)

Lähisuhdeväkivallan ennalta ehkäisytyötä tapahtuu kolmella tasolla. Ensimmäinen taso on ennaltaehkäisyä ennen väkivallan syntymistä, toisella tasolla puututaan väkivaltaisen käytöksen

riskitekijöihin ja kolmannella tasolla puututaan toimiin, jotka edesauttavat väkivallan uhrien hoitoa ja asemaa. (Sosiaali- ja terveysministeriö 2008, 18.)

Terveyden edistämiseen vaikutetaan eri tasoilla globaalista paikalliseen. Globaalilla tasolla WHO ja Euroopan unioni ovat tärkeässä asemassa, kansallisella tasolla poliitikot ja paikallisen tason ratkaisulla on vaikutus lähiympäristöön, jonka vuoksi ei voi olla korostamatta paikallista ja alueellista työtä terveydellisten ratkaisujen puolesta. (Ståhl & Rimpelä 2010, 63.)

Lähisuhdeväkivallan ennaltaehkäisy kuuluu maakunnille ja kunnille, ja tätä koskevan työn pitää sisältyä niin hyvinvointistrategioihin kuin turvallisuussuunnitelmiin. Ehkäisytyössä ammattilaisten tulee myös ottaa esille lähisuhdeväkivallan olevan iso yhteiskunnallinen ongelma. (Sosiaali- ja terveysministeriö 2008, 29-30; Terveyden ja hyvinvoinninlaitos 2018g.) Vaikka valtio ja kunnat ovat vastuussa lähisuhdeväkivaltatyön palvelujen järjestämisestä, on kolmannella sektorilla eli järjestöillä ja muilla yksityisillä palveluntuottajilla asiantuntemusta ja erityisosaamista. Terveyden edistämisen ja väkivallanehkäisytyössä näiden järjestöjen keskinäinen yhteistyö sekä kuntien ja järjestöjen välinen yhteistyö ovat avain asemassa ja tätä toimintaa tulisi tukea. (Riski 2009, 51; Terveyden ja hyvinvoinninlaitos 2018c; Terveyden ja hyvinvoinninlaitos 2018d.)

Jotta lähisuhdeväkivallan ehkäisytyö toteutuu tehokkaasti, se vaatii yhtenäistä linjaa ja johdonmukaista kartoittamista kaikissa sosiaali- ja terveyspalveluissa. Väkivallan ottaminen puheeksi kysymällä ja ylipäänsä sen tunnistaminen on tärkein lähtökohta asiakkaan tukemisessa. Ohjeistuksia ja oppaita on tehty helpottamaan ammattilaisten työtä väkivaltaa kohdanneen asiakkaan auttamisessa. (Terveyden ja hyvinvoinninlaitos 2016.) Väkivallan ehkäisy vaatii monialaista osaamista ja ehkäisytyön edellytyksenä onkin, että ammattilaisilla on riittävä osaaminen. Heidän tulee omata tiedot, joiden avulla tunnistaa väkivaltaa, ottaa se puheeksi ja ohjata asiakas avunpiiriin. Tätä tukee EPRAS- hanke, joka painottaa ammattilaisten kouluttamista (Lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisy kunnassa ja koordinaattorin tehtäväkuvamalli 2013, 10; Terveyden ja hyvinvoinninlaitos 2018b.)

6.1 Tiedotus osana ennaltaehkäisyä

Turvakoti työnä -selvityksessä, joka pohjautuu Ensi- ja turvakotien jäsenyhdistyksien asiakashaastatteluille, avattiin väkivallan uhrien avusaanti kokemuksia. Lisäksi selvitettiin turvakotiin hakeutumiseen vaikuttavia tekijöitä sekä tietoja ja mielikuvia turvakotipalveluista. Selvityksessä nousi aineistojen kautta esiin tietämättömyys koskien turvakotipalveluita, väkivaltaa ja sen seurauksia sekä oikeuksia tuen saantiin. Vaikutukset näkyvät avunhakemisen viivästymisen, johon lisäksi vaikuttavat erilaiset mielikuvat, pelot ja ympäristön asenteet. (Ojuri & Laitinen 2015, 4-21.)

Tiedon kautta voidaan vaikuttaa totuudenmukaisempien käsitysten ja mielikuvien luomiseen, jotka edesauttavat avunpiiriin hakeutumista. Tiedottamisen tulisi sisältää ajantasaisia ohjeita

turvakodeista ja niiden toiminnasta, turvakotiin hakeutumisesta sekä siitä, kuka sinne voi ha-
keutua. Jotta tavoitettaisiin oikeaa kohderyhmää ja avuntarvitsijoita, tulisi tiedottamisen olla
jatkuvaa ja hyödyntää erikanavia kuten mediaa. (Ojuri & Laitinen 2015, 4-21.)

Tietoa ja neuvontaa lähisuhdeväkivallasta ja avun ja tuen saamisen mahdollisuuksista kuntalai-
sille on tarjolla kunnan ja toimintayksiköiden sekä niiden yhteistyön taholta muiden toimijoi-
den, kuten järjestöjen ja seurakuntien kanssa. Tiedottaminen tapahtuu kuntien verkkosivuilla,
erilaisten esitteiden sekä kampanjoiden ja tempausten kautta. Kampanjoinnilla pyritään vai-
kuttamaan väkivaltaa vastustavasti asenteisiin ja käyttäytymismalleihin. Keskustelussa paino-
tetaan, ettei lähisuhdeväkivalta ole yksityinen asia vaan rikos, josta tekijällä on rikosoikeudel-
linen vastuu. (Sosiaali- ja terveysministeriö 2008, 29-30.)

6.2 Nollalinja ja muut lähisuhdeväkivaltatyön toimijat

Nollalinja on valtakunnallinen matalan kynnyksen puhelinpalvelu, joka auttaa kaikkia lähisuh-
deväkivaltaa tai sen uhkaa kokevia henkilöitä. Myös ammattilaiset, viranomaistahot sekä väki-
vallan uhrien läheiset voivat soittaa nollalinjalle tarvitessaan neuvoja auttamistilanteeseen.
(Nollalinja 2018b.)

Nollalinja on Terveiden ja hyvinvoinninlaitoksen järjestämä palvelu, jonka Istanbulin sopimus
jäsenvaltioiltaan velvoittaa. Puhelinlinja on avattu joulukuussa 2017 osana em. sopimuksen toi-
meenpanoa. Palvelun tuottaa Settlementti Tampere ry, joka on uskonnollisesti ja poliittisesti
sitoutumaton kansalaisjärjestö. Palvelua rahoitetaan rikosentekijöiltä perittävillä rikosuhri-
maksuilla. (Kuntaliitto 2017; Nollalinja 2018b.)

Nollalinjalle soittaminen on ilmaista ja se palvelee ympäri vuorokauden. Nollalinjalle voi soittaa
anonyymisti eikä puhelinnumero näy vastaajalle. Nollalinjalle soitetut puhelut eivät näy myös-
kään puhelinlaskun soittoerittelyssä. Nollalinjan päivystäjät ovat sosiaali- ja terveysalan am-
mattilaisia ja heillä on vaitiolovelvollisuus. He kuuntelevat, antavat tukea ja neuvoja. Palvelua
saa suomeksi, ruotsiksi tai englanniksi. (Nollalinja 2018b.) Nollalinjan käytössä on myös nolla-
linjasovellus, josta he näkevät ajantasaisen tilanteen turvakotien vapaista paikoista. Turvako-
deilla on velvollisuus päivittää paikkatilanteensa sovellukseen. (Peltonen ym. 2018, 15.) Mar-
raskuussa valmistuneessa raportissa koskien lähisuhdeväkivaltaa on ensimmäistä kertaa jul-
kaistu tilastotietoja Nollalinjan toiminnasta. Ensimmäisenä toimintavuotena Nollalinjaan soi-
tettiin lähes 8000 puhelua, joista 62%:iin pystyttiin vastaamaan. Puheluiden määrä viisinker-
taistui loppuvuotta kohti. Puheluita soittivat eniten lähisuhdeväkivallan kohteina olleet henki-
löt, joista suurin osa oli naisia (82%). Myös omaiset soittivat Nollalinjaan (9,4%). Puolestaan
suurimmassa osassa tapauksista väkivallan tekijänä oli mies (76,8%). Lähisuhdeväkivallan teki-
jänä oli yleensä nykyinen tai entinen puoliso, seurustelukumppani tai avopuoliso. (Hietamäki
2018, 12-16.)

Ensi- ja turvakotien liitto, joka on erityisesti tueksi lapsille ja perheille, on yksi suurimmista toimijoista lähisuhdeväkivaltatyössä Suomessa. Sillä on 30 jäsenyhdistystä ympäri Suomea ja se ylläpitää valtaosaa Suomen turvakodeista. Ensi- ja turvakotien liitolla on käytössään myös nettiturvakotipalvelu josta saa ajankohtaista tietoa, neuvoa ja keskusteluyhteyden chat-palvelun kautta ympäri vuorokauden. (Ensi- ja turvakotien liitto 2019.)

Lisäksi muita auttavia tahoja lähisuhdeväkivallan uhreille ja tekijöille Suomessa ovat esimerkiksi Lyömätön Linja, Miessakit ja Miesten kriisikeskus miehille. Monikulttuurisille naisille Monika-naiset, jolla on myös salaisessa osoitteessa toimiva turvakoti Mona. Punaisella ristillä on turvataloja nuorille ja apua saatavilla myös verkossa. (Monika-naiset liitto 2018; Punainen risti 2018; Väestöliitto 2018.) Seksuaaliväkivaltaa kokeneille avattiin vuosi sitten Helsingin naistenklinikan yhteyteen Seri-tukikeskus, jonka tarkoitus on auttaa yli 15-vuotiaita raiskauksen uhriksi joutuneita sukupuolesta riippumatta. Turkuun avataan toinen samaa mallia käyttävä seri-tukikeskus vuonna 2019 ja tavoitteena on, että saman vuoden loppuun mennessä jokaisen yliopistosairaalan yhteydessä toimisi tällainen keskus. HUS vastaa kustannuksista ja toiminnasta, mutta THL on ollut mahdollistamassa toimintaa sosiaali- ja terveysministeriön rahoituksella. (Terveyden ja hyvinvoinninlaitos 2018i.)

7 Opinnäytetyön suunnitelman kuvaus

7.1 Toiminnallinen opinnäytetyö

Toiminnallinen opinnäytetyö on kaksiosainen kokonaisuus, jonka tulee sisältää toiminnallinen osuus eli käytännön toteutus sekä edellä mainitun prosessin dokumentointi ja arviointi eli niin kutsuttu raportti (Vilkka & Airaksinen 2003, 9). Vaikka toiminnalliseen opinnäytetyöhön ei aina sisälly varsinaista selvitystä, tulee opinnäytetyö tehdä tutkivalla asenteella. Tämä tarkoittaa valintoja, niiden tarkastelua ja perustelua tutkittuun tietoon perustuen. (Vilkka & Airaksinen 2003, 154.) Toiminnalliseen opinnäytetyöhön liittyy myös toimintasuunnitelma, se on osa prosessia ja toimii ohjenuorana ja lupauksena sitoutua työhön. Sen kautta voidaan jäsentää, mitä on tarkoitus tehdä, miten ja miksi tehdään. Sen avulla myös hahmotetaan ja varmistutaan siitä, että tavoitteet ja keinot niiden saavuttamiseksi ovat harkittuja, perusteltuja ja johdonmukaisesti määritetty. (Vilkka & Airaksinen 2003, 26-27.) Tässä opinnäytetyössä pidimme toiminnallisen osuuden tiedotuspisteenä kahdella koululla ja teimme toiminnasta, sen suunnittelusta, toteutuksesta ja arvioinnista kirjallisen raportin. Opinnäytetyömme sisältää myös sisältää teoriaosuuden, jolle toiminta pohjautui.

Toiminnallisen opinnäytetyön lopullisena tuloksena on aina konkreettinen tuote. Tämä voi olla esimerkiksi ohjeistus, tietopaketti, tapahtuma tai jonkin aiheen esittelyosasto. Toiminnallisten opinnäytetöiden yhteisenä piirteenä voidaan pitää sitä, että tuotokseen pyritään luomaan yh-

tenäinen kokonaisilme viestinnällisin ja visuaalisin keinoin. (Vilkkä & Airaksinen 2003, 51.) To-
teutimme tiedotustapahtuman, jonka puitteissa rakensimme tiedotuspisteen, jossa jaoimme
puhutun tiedon lisäksi esitteitä sekä kokosimme kuvaseinän lähisuhdeväkivaltaa kokeneiden ta-
rinoista. Opinnäytetyömme toteutukseen kuului myös oman esitteen tekeminen (Liite 1), jota
Porvoon turvakoti voi jakaa esimerkiksi lähikuntien terveysasemille. Kaikessa tekemisessä
meillä oli Porvoon turvakodin suositus ja lupa käyttää THL:n antamia julkaisuja, videoita, kuvia
ja logoja. Tätä hyödynsimme, jotta kampanjan yleisilme olisi yhtenäinen ja THL:n kampanjan
mukainen.

Olisi suositeltavaa, että toiminnallisella opinnäytetyöllä olisi toimeksiantaja. Toimeksi annettu
opinnäytetyön aihe kasvattaa vastuuntuntoa opinnäytetyöstä ja projektinhallinta kehittyy. Sen
lisäksi, että toimeksi annetun opinnäytetyön ja -prosessin avulla pystyy osaamistaan laajemmin
näyttämään, voi luoda yhteyksiä työelämään. Toimeksi annetun opinnäytetyön hyvänä puolena
voidaan nähdä myös se, että opiskelija pääsee kartoittamaan omia sen hetkisiä tietoja ja tai-
tojaan suhteessa senhetkisen työelämä vaateisiin ja tarpeisiin. Lisäksi toimeksiannon kautta on
mahdollisuus päästä kehittämään ja ratkaisemaan konkreettista ongelmaa. (Vilkkä & Airaksinen
2003, 16-17.)

Ennen lopullista päätöstä ryhtyä toimeksi annettuun työhön, on hyvä käydä läpi omat voimava-
rat ja resurssit (Vilkkä & Airaksinen 2003, 18). Näitä pohdimme sekä yhdessä turvakodin johta-
jan kanssa että keskenämme, sillä toimeksianto tuli niin nopealla aikataululla. Vaikka tavoit-
teenamme oli saada opinnäytetyö valmiiksi nopeastikin, oli pohdittava, oliko se realistista, ja
miten se vaikutti toteutukseen ja toiminnalliseen osuuteen. Työhön ryhtymistä tuki oman mo-
tivaation lisäksi toimeksiantajan ja meidän yhteinen sävel toimeksiannon toteutuksesta sekä
ohjaajan näyttämä vihreä valo opinnäytetyölle.

7.2 Toteutuksen aikataulu ja toimintaympäristö

Aikatauluja suunnitellessamme otimme huomioon THL:n toimeksiannon aikataulun, jonka mu-
kaan kampanjan piti toteutua marraskuun 2018 aikana. Halusimme myös, että asiamme tavoit-
taisi mahdollisimman monta opiskelijaa. Olimme yhteydessä Laurean opettajiin ja tieduste-
limme, milloin oppilaita koulussa olisi eniten paikalla kyseisenä ajankohtana. Selvitimme myös
itse lukujärjestyksestä järjestettäviä tunteja ja eri ryhmien paikalla oloa. Point Collegessa tässä
työssä saimme apua heidän lukujärjestyksen suunnittelijalta ja vararehtorilta. Tältä pohjalta
päädyimme seuraaviin päiviin:

19.11.2018 Point College, Opistokuja 1, 06100 Porvoo.

27.11.2018 Laurea, Taidetehtaankatu 1, 06100 Porvoo.

Kävimme etukäteen tutustumassa Point Collegen tiloihin. Oman koulun puitteet olivat meille entuudestaan tuttuja. Niin Pointissa kuin Laureassakin, käytössämme oli ala-aula, jonka kautta suurin osa opiskelijoista saapuu koululle. Pohdimme tämän olevan paras paikka tavoittaa opiskelijoita. Molemmilla kouluilla käytössämme oli videontoisto mahdollisuus, tarvittavat pöydät esitteille sekä fläppitauluja tarinaseinän rakentamiseen.

7.3 Kohderyhmä

Kohderyhmäämme olivat Laurean ammattikorkeakoulun sekä Point Collegen ammattikoulun opiskelijat Porvoon kampuksilla. Päädyimme yhdessä turvakodin kanssa toteuttamaan kampanjaa Porvoon koulujen opiskelijoille. Keskiössä oli nimenomaan sosiaali- ja terveystieteiden opiskelijat, sillä he ovat tulevaisuuden ammattilaisia ja näin tarvitsevat ajankohtaista tietoa työskennellessään ja ohjattaessaan asiakkaita. Lisäksi kouluissa opiskelee henkilöitä, jotka asuvat lähikunnissa ja voivat tulevaisuudessa myös työskennellä niissä. Sosiaali- ja terveystieteiden lisäksi molemmissa kouluissa on paikalla opettajia sekä muuta henkilökuntaa ja mahdollisesti ulkopuolisia vierailijoita. Niin opiskelijoiden, kuin tässäkin joukossa voi olla avun- ja tiedontarpeessa olevia asiakkaita.

Laurea ammattikorkeakoulussa Porvoon kampuksella opiskelee sosionomeja ja sairaanhoitajia. Lisäksi samalla kampuksella toimii Haaga-Helia, jossa opiskellaan liiketaloutta ja matkailua. Sosiaali- ja terveystieteiden opiskelijoilla opetuskielenä on suomi. Opiskelijat ovat eri-ikäisiä aikuisia, miehiä sekä naisia.

Ammattikoulu Point Collegessa on lähihoitajaopiskelijoita sekä liiketaloudenopiskelijoita. Koulussa opiskelee sekä naisia että miehiä, niin nuoria kuin aikuisiakin. Vararehtori Heli Vainio kertoi, että lähihoitajilla opetuskielenä koulussa on suomi, mutta muuten koulussa opetusta tapahtuu myös ruotsiksi ja englanniksi. Tiesimme, että tiedottamispäivänä paikalla on lähihoitajaryhmiä lasten ja nuorten, vanhustyön sekä sairaanhoidon ja huolenpidon koulutusohjelmista.

Emme voineet sivuuttaa kohderyhmäämme määrittäessä sitä, että etenkin Point Collegessa opiskelee melko paljon maahanmuuttajataustaisia henkilöitä. Maahanmuuttajalla tarkoitetaan Suomeen muuttanutta muun maan kansalaista, jonka aikeena on asua maassa pidempään (Miettinen 2018). Useat turvakotiin tulleista maahanmuuttajajanaaisista eivät ole tietoisia perusoikeuksistaan eivätkä tunne suomen lainsäädäntöä. Väkivaltaisesta suhteesta lähteminen on heille erityisen vaikeaa. Taustalla on pelko yksinjämisestä eron jälkeen sekä huoli lasten huoltajuuden menettämisestä että maasta karkottamisesta. (Aranko, Yliniva & Himberg 2011,13.) Vuosille 2018-2021 tehdyn Istanbulin sopimuksen toimeenpanosuunnitelman mukaan turvapaikanhakijoille sekä kotoutumispalvelujen piirissä oleville maahanmuuttajille tulee lisätä valistusta yhdenvertaisuudesta ja tasa-arvosta (Sosiaali- ja terveysministeriö 2017b). Tämän vuoksi olikin

mielestämme tarpeellista, että opinnäytetyössämme ja toteutuksessamme ottaisimme huomioon maahanmuuttajat kohderyhmänä. Tiedottamisemme kautta he saisivat ajankohtaista tietoa lähisuhdeväkivallasta, sen muodoista, avunpiiriin hakeutumisesta sekä siitä, miten väkivalta Suomessa määritellään.

7.4 Toteutussuunnitelma

Suunnittelimme lähettävämme tiedotuspäivää varten Point Collegen vararehtorille Power Point esityksen, jossa kerrottaisi työn taustasta, tulevasta tiedotuspäivästä ja ohjeista sitä koskien. Esityksemme lähetettäisiin eteenpäin koulun opettajille, jotta koulussa osattaisiin varautua tapahtumaan. Aioimme tiedottaa myös Laurea ammattikorkeakoulussa olevien opiskelijaryhmien opettajia tulevasta päivästä tiedotteen muodossa.

Lisäksi aioimme tehdä Point Collegen opettajille sekä Laurean sosiaali- ja terveydenhuoltoalan opettajille Power Point diasarjan, jossa kerroimme lähisuhdeväkivallasta ja turvakotitoiminnasta. Tähän kuului myös THL:n turvakotipalveluista julkaisema video. Power Point- esitys näytettäisiin myös toisella kampuksella oleville opiskelijoille. Tarkoituksena oli, että näin tiedottaminen tavoittaisi entistä useamman ihmisen.

Suunnitelmana oli rakentaa aulaan tiedotuspiste, jossa olisimme saatavilla, jakaisimme esitteitä ja vastaisimme mahdollisiin kysymyksiin. Valmistauduimme kertomaan lähisuhdeväkivallasta ja turvakotipalveluista perehtymällä teoriaan, taustoihin sekä nykyhetkeen. Tämä tapahtui muun muassa kirjoittamalla teoriaosuutta opinnäytetyöstä sekä turvakodin johtajan kanssa käytyjen keskustelujen avulla. Myös itse tiedottamispäivän suunnitteleminen ja rakentaminen valmisti meitä tulevaan.

Käytössämme oli THL:n video turvakodeista. Ajatuksenamme oli pyörittää videota aulassa n. 30 min välein, jotta uudet tulijat kiinnittäisivät huomion asiaamme. Video oli tunteita herättävä, sopivan pituinen ja antaisi hyvän kuvan ja alustuksen aiheeseen. Laureassa oli mahdollisuus lisäksi saada THL:n logo näkyviin kolmeen eri kerrokseen koko päiväksi. Videon lisäksi suunnittelimme näyttävämme THL:n antamia kuvia ja niihin tarkoitettuja tekstejä julkaisuissamme.

Tarkoitus oli, että seuraamme aamusta kuinka päivä lähtee etenemään, tulevatko opiskelijat vapaaehtoisesti luoksemme juttelemaan ja tiedustelemaan aiheesta tai hakemaan esitteitä. Varauduimme myös siihen, että tekisimme itse aloitteita ja hakisimme opiskelijoita tutustumaan asiaamme.

Yhteistyössä Porvoon turvakodin kanssa aioimme tehdä esitteen tiedotuspisteille jaettavaksi ja ilmoitustauluille jätettäväksi. Itse tekemämme esitteen lisäksi aioimme jakaa tiedotuspisteellä myös yleisiä esitteitä turvakotipalveluista suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi sekä Nollalinjan

kortteja, jotka saimme turvakodilta. Näiden jakaminen kuului myös THL: kampanjaan. (Sosi-
aali- ja terveysministeriö 2017a, 20.) Halusimme erityisesti Point Collegessa huomioida myös
maahanmuuttajat ja varauduimme jakamaan Kriisikeskus Monika ja turvakoti Monan esitteitä,
Suomen, Arabian, Somalin ja Venäjän kielillä.

Herättääksemme opiskelijoiden mielenkiinnon ja ollaksemme isommin näkyvillä suunnitte-
limme rakentavamme kuvaseinän, johon oli tarkoitus kerätä aiempia julkaisuja, tosielämän
kertomuksia sekä kuvia visuaalisesti näyttävään muotoon. Visuaalisen tilan kautta voidaan vai-
kuttaa visuaalisten ärsykkeiden havaitsemiseen ja oppimisen asenteisiin sekä suoristuksiin (Ak-
sovaara & Maunonen-Eskelinen 2010-2013). Seinän tarinoiden kautta halusimme tuoda esille
turvakotia ja toivoa. Keräsimme tarinoita keskittyen henkilöiden selviytymiseen ja turvakodin
liittymistä heidän tarinaansa. Toivoimme seinän herättävän kysymyksiä ja voisimme myös itse
jalkautua sen äärelle keskustelemaan opiskelijoiden kanssa. Kertomusten lisäksi kokoaisimme
seinälle lyhyesti informaatiota lähisuhdeväkivallasta, jotta myös ne opiskelijat, jotka haluavat
itsenäisesti kiertää ja katsella, joihin emme ehkä saa kontaktia, saisivat jonkinlaisen käsityksen
teemasta. Lisänä ja houkuttimenakin aioimme laittaa tarjolle teetä, kahvia ja karkkia.

Tulevaisuudessa monet kohderyhmästä tulevat työskentelemään päiväkodeissa, palveluta-
loissa, vanhainkodeissa tai kotihoidossa. Aikeena oli järjestää heille jotakin konkreettista, sel-
laista mistä he voivat hyötyä myöhemmin työelämässä. Tämä toisi lisäarvoa tiedottamiselle.
Opiskelijat pystyvät konkretisoimaan oppimansa käytännön asiaan. Opiskelijat saisivat käytän-
nön vinkkejä millaisessa tilanteessa ja miten ottaa puheeksi huoli lapsen perheen tai ikäänty-
neen tilanteesta. Toteutustapa selkiytyi suunnitelman ja toteutuksen järjestämisen edetessä.

Suunnittelimme keräävämmä palautetta kummastakin päivästä, tästä tarkemmin arviointisuun-
nitelmassa. Laureassa palautteen keruu tapa riippui myös siitä, miten saimme palautetta Point
Collegessa. Pohdimme ensimmäisen tiedotuspäivän jälkeen, mikä oli toimivaa ja mikä ei, ja
tämän perusteella tekisimme tarvittaessa muutoksia toista päivää varten.

THL (2018a, 1-3) antoi ohjeistuksen sosiaalityöntekijöiden kokouksen perusteella hyvistä ja toi-
mivista tiedotuksen tavoista, jonka mukaan sosiaalinen media viestintäkanavana on hyvä ta-
voittamaan kansalaisia ja ammattilaisia. Aioimme tehdä tiedotuspäivämme näkyväksi sosiaali-
sessä mediassa; Point Collegessa Facebookin kautta ja Laureassa viestinnän kautta. Tarkoituk-
senamme oli informoida päivästä, laittaa tietoa asiasta sekä julkaisuja pitkin päivää tapahtu-
masta sekä tehdä lyhyt reflektio päivästä. Suunnittelimme, että käyttäisimme mahdollisesti jo
aiemmin mainittuja THL:n antamia kuvia ja niihin tarkoitettuja tekstejä julkaisuissamme.

7.5 Arviointisuunnitelma

Opinnäytetyön arviointi on osa opinnäytetyöprosessia. Arvioinnin kohteina tulisi olla työn idea, johon voidaan laskea kuuluvaksi aihepiiriin, idean tai ongelman kuvaus, asetetut tavoitteet, teoreettinen viitekehys ja tietoperusta sekä kohderyhmä. Toiminnallisessa opinnäytetyössä tavoitteiden saavuttaminen on tärkein arvioinnin osa. (Vilkka & Airaksinen 2003, 155.) Meidän päätavoitteenamme oli täyttää THL:n toimeksiantotehtävä yhteistyössä turvakodin kanssa. Tähän sisältyi sellaisen tapahtuman järjestäminen, jonka avulla saisimme jaetuksi ajantasaista tietoa turvakotipalveluista ja lähisuhdeväkivallasta opinnäytetyössämme määritellylle kohderyhmälle.

Toteutustapa on yksi arvioitavista asioista toiminnallisessa opinnäytetyössä, siihen sisältyy arvio siitä, millä keinoin tavoitteet saavutettiin sekä tapa jolla aineisto kerättiin. Myös arviointi opinnäytetyön johdonmukaisuudesta, vaikuttavuudesta ja oikeakielisyydestä sekä siitä miten kriittinen ja pohtiva asenne on toteutunut, ovat tärkeitä asioita osana arviointia. Toiminnallisessa opinnäytetyössä tulee monesti vastaan asioita, joita ei ollut mahdollista toteuttaa, niin kuin oli suunniteltu. Tämän vuoksi arvioinnissa olisikin tärkeää pohtia, millaisia muutoksia suunnitelmiin tuli, miksi näin kävi ja miksi jotkin tavoitteet ehkä jäivät saavuttamatta. (Vilkka & Airaksinen 2003, 154-161.)

Suunnitelmassa oli pyytää suullista palautetta toiminnastamme Porvoon turvakodin johtajalta koskien yhteistyötä ja toimeksianton toteutumista. Näin voisimme kehittämään ammatillista osaamistamme. Lisäksi arvioimme subjektiivisesti henkilökohtaisia oppimistavoitteitamme ja niiden toteutumista sekä toiminnan onnistumista. Raportoimme tästä opinnäytetyömme arviointiosioon.

Emme halunneet, että arviointi olisi kokonaan subjektiivinen ja sen vuoksi aioimme kerätä palautetta kohderyhmältä, joka tapahtuisi palautteena palautekyselylomakkeen muodossa. Halusimme kysymyksillämme saada tietoa toimeksiantotehtävän toteutumisesta, kohderyhmän kokemuksista koskien tiedotusta ja sen hyödyllisyyttä. Intervention tavoite on aikaansaada tulos, joka vastaa sille ennalta määriteltyjä tavoitteita. Lähtökohtana on yleensä jokin terveydellinen ongelma, sen poistaminen tai lieventäminen tai vähentäminen. Jotta vaikuttavuutta pystytään arvioimaan, tulee olla mahdollista arvioida tarkasteltavan toiminnan tavoitteiden toteutumista. (Kettunen 2017, 7-8.) Tiedotuspäivän vaikuttavuutta oli mahdollisuus tarkastella palautekyselyllä, jossa selvittäisimme toteutuiko tiedon lisääntyminen, mikä oli toimeksiantotehtävän tavoite.

Suunnitelmassa oli, että kiitoksena palautteesta vastaajat saisivat suklaasuukot. Arvioimme ensimmäisen toteutuspäivän jälkeen saimme tarpeeksi palautteita, ja toimimme ja teimme tarvittavia muutoksia sen mukaan Laureassa kerättävän palautteen suhteen.

Laajemmin koko marraskuun aikaista kampanjaa ja sen vaikutusta tullaan arvioimaan THL:n toimesta. THL seuraa esimerkiksi Nollalinja-sovelluksen sekä mediaseurannan avulla, miten valtakunnallinen tiedotus turvakotipalveluista vaikutti palveluiden käyttämiseen ja miten ne olivat esillä. Turvakodit saavat tästä seurannasta tiedon tammikuussa 2019. (Terveyden ja hyvinvoinninlaitos 2018a, 3.)

8 Opinnäytetyön toiminnallisen osuuden toteutuksen kuvaus

Opinnäytetyömme lähti alun perin käyntiin meidän yhteistyönämme jo keväällä 2018, kun päätimme tehdä opinnäytetyön yhdessä. Keskustelimme aiheesta ohjaavan opettajan kanssa, jolloin oli jo selvinnyt, että turvakoti olisi kiinnostunut yhteistyöstä. Olimme yhteydessä vielä itse turvakotiin aiheen tiimoilta. Tällöin turvakodin johtajalta tuli toive ja idea, joka koski tiedottamista turvakotipalveluista. Tämä herätti mielenkiintomme aiheen ja sen ajankohtaisuuden vuoksi.

Tapasimme turvakodin johtajan kanssa 12.10., jolloin saimme tarkempia tietoja koskien tiedotuskampanjaa, sen taustaa, sekä mahdollisia tapoja toteutukseen. Tapaamisessa ideoimme tiedottamisen tapoja. Päätimme kohdentaa kampanjan sosiaali- ja terveysalan opiskelijoille. Tästä alkoi virallisesti opinnäytetyön kirjallinen tuottaminen ja tiedottamispäivien suunnittelu.

Aikatauluihin vaikutti THL:n määrittelemä toteutusajankohta (marraskuu 2018) tiedotuskampanjalle, kohderyhmän läsnäolo kampuksella, tilojen vapaana olo sekä omat aikataulumme. Käytyämme läpi oman koulumme sosiaali- ja terveysalan opiskelijoiden lukujärjestyksiä huomasimme, että paikalla tulee olemaan melko vähäisesti kohderyhmää. Otimme yhteyttä Point Collegen vararehtoriin ja sovimme tapahtumapäivistä kahdella koululla.

Päädyimme pitämään tiedottamispäivän tiedotuspisteen muodossa. Tapahtuma tai tempaus tukee THL:n suositusta koskien toteutustapaa. Kohderyhmä suosituksena oli alun perin lähiyhteisö ja muut yhteistyökumppanit, mutta samaisessa ohjeistuksessa oli mainittu ammattilaiset ja tulevat ammattilaiset. (Terveyden ja hyvinvoinninlaitos 2018a, 2-3.) Veimme yhden konseptin kahteen kouluun. Tällä tavoin saimme kohderyhmää myös opiskelijoista sosiaali- ja terveysalan ulkopuolelta, mahdollisista vierailijoista koululla ja henkilökunnasta.

Kohderyhmässä oli paljon erilaisia taustoja ja erilaisia oppijoita. Tämän vuoksi oli hyvä tukea erilaisia oppimistyyliä, mikä onnistui monikanavaisuuden kautta. Tällä tarkoitetaan sitä, että ohjaukseen sisällytetään ja mahdollistetaan oppijalle osallistuminen, tuottaminen, kertaaminen, ajatteleva, puhuminen, tunne sekä hyödynnetään eri aisteja, jotka edesauttavat mui-
tijäljen syntymistä. (Aksovaara & Maunonen-Eskelinen 2010-2013.)

Halusimme luoda ajatuksia herättävän visuaalisen kokemuksen, jonka päätimme toteuttaa näyttelymäisenä kuvaseinänä. Kuvaseinän sisältö muotoutui siten, että seinältä löytyisi tarttumapintaa tuleville sosiaali- ja terveysalan ammattilaiselle sekä henkilöille sen ulkopuolelta. Kun vastaanotettu uusi tieto on yhdistettävissä vanhaan tietoon, uuden tiedon siirtyminen lyhytkestoisesta muistista pitkäkestoiseen muistiin helpottuu (Lammi 2009, 26).

Tekstin ja kuvien käyttäminen yhdessä on mielekkäämpää kuin pelkän tekstin käyttäminen. Lisäksi kuvat, niihin liittyvät teksti tai puhe tulisi asetella lähekkäin tilan tai ajan mukaan. (Lammi 2009, 125.) Koostimme kuvaseinälle kuvat ja tarinat, jotka liittyvät toisiinsa lähelle toisiinsa ja jaottelimme seinää muutenkin loogisen näköiseksi. Kun kuva on valittu tarkoituksenmukaisesti, katsoja saa suoran havaintoyhteyden esitettävään asiaan. Kuvalla voidaan helpottaa ymmärtämistä tai laajentaa esityksen kautta muodostunutta mielikuvaa. Kuvat toimivat muistivihjeinä ja helpottavat aiheen mieleen palauttamisessa. (Lammi 2009, 48.) Etsimme sopivaa helposti lähestyttävää ja uteliaisuutta herättävää materiaalia internetistä; kuvia, lyhyitä kertomuksia lähisuhdeväkivaltaan liittyen ja vinkkejä ammattilaisille.

1 Kuvaseinä

THL (2018a, 2) suositteli turvakoteja käyttämään apunaan EPRAS-hankeen materiaaleja sekä hyväksi koettuja käytäntöjä, joita ovat muun muassa THL:n tai muiden esitteiden sekä videoi-

den levittäminen. Otimme konseptiin mukaan THL:n videon turvakotipalveluista sekä jaettavia materiaaleja sekä teimme oman esitteen Porvoon turvakodille. Osa esitteistä oli tarjolla suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Mietimme myös kuinka tehdä tapahtumasta helposti lähestyttävämpi ja houkuttelevampi. Päädyimme makeisten ja lämpimän juoman tarjoilemiseen.

Olimme turvakodilla (24.10) esittämässä tähän mennessä saadun ideamme ja tekemämme työme. Tapaamisessa lopullinen kohderyhmä ja tiedotustapa todettiin toteuttamisen arvoiseksi. Saimme turvakodilta materiaalia jaettavaksi tapahtumassa; Nollalinjakortteja ja THL:n yleisiä turvakotiesitteitä. Lisäksi turvakodin henkilökunnalta tuli korjausehdotuksia koskien turvakotiesitettä. Turvakodin johtajalta saimme myös THL:n omat kampanja materiaalit sekä hänen tekemän diasarjan Porvoon turvakotipalveluista, jota käytimme lähdemateriaalina opinnäytetyössämme.

Tapasimme samana päivänä myös Point Collegen vararehtorin, jolle esittelimme ideamme, sovimme yhteistyösopimuksesta, käytännön asioista koskien tiedotuspisteen järjestämistä ja mainontaa.

Laadimme arviointia varten palautekyselylomakkeen (Liite 2). Palautekyselylomakkeen kysymykset muotoutuivat sen mukaan, mitä halusimme saada selville, jotta voimme arvioida toteutuksen onnistumista sekä tiedottamisen vaikuttavuutta omalta osaltamme. Lomakkeen tekemisessä otimme huomioon yleisiä kyselylomakkeen laatimisessa huomioitavia asioita. Lomakkeen ulkoasu ja pituus tulee olla tarkkaan mietitty ja selkeä, koska vastaajan päätös vastata kyselyyn perustuu tähän ja tällä on vaikutus vastausprosenttiin. Rakensimme kysymykset etenemään loogisessa järjestyksessä helpommasta edeten avoimiin kysymyksiin ja kokosimme osan kysymyksistä kysymyssarjoihin valitse vaihtoehtoista sopivin väittämien muotoon, koska tämä on vastaajalle helpompaa ja nopeampaa, kuin asioiden esittäminen yksittäisin kysymyksin. Kysymyksinä on siis käytetty suljettuja kysymyksiä, valitse vaihtoehtoista sopivin väittämiä sekä kaksi avointa kysymystä. Kysymykset laadimme niin, etteivät ne olisi vastaajia johdattelevia. (KvantiMOTV 2010.) Lähetimme tutkimuslupahakemuksen palautekyselylomakkeineen Laurean tutkimusjohtajalle. Hänen mukaansa tutkimuslupaa ei tarvita, sillä keräämme anonymia palautetta koskien omaa toteutustamme.

Olimme yhteydessä sosiaalisen median tiedottamisesta Point Collegen sekä Laurean viestintään, Laurean aulainfoon tilavarausten ja teknisten seikkojen vuoksi. Lisäksi lähetimme Point Collegen vararehtorille tiivistelmän tiedotuskampanjasta esitettäväksi toisella kampuksella oleville lähihoitaja opiskelijoille. Tiivistelmä piti sisällään tietoa lähisuhdeväkivallasta ja turvakotitoiminnasta. Lisäksi ohessa oli linkki THL:n turvakotivideoon.

16.11 järjestimme Point Collegella käytännön asioita. Keräsimme tarpeet tiedotuspistettä varten. Niitä olivat seinä näyttelyä varten, valot, huonekalut, videotykki, tarpeet kahvin ja makeisten tarjoilemista varten.

Laureassa aloitimme 26.11 rakentamalla tiedotuspisteemme valmiiksi seuraavaa päivää varten. Käytimme palapelimattoja, joista rakensimme ”rikkinäisen tyhjän kodin”; kaatuneen pöydän, maljakon, leluja. Ajattelimme tämän herättävän enemmän huomiota ja menevän tunteisiin. Tämä erosi hieman Point Collegen toteutuksesta ja alkuperäisestä suunnitelmasta. Talon sisälle ripustimme kuvaseinän samanlaisine kuvineen ja teksteineen kuin Point Collegessa.

8.1 Päivä Point Collegessa 19.11.2018

Aamulla kävi ilmi, ettei sosiaalista mediaa (Facebook, Instagram) varten tehtyä mainosta oltu laitettu suunnitelmien mukaisesti esille. Saimme mainoksen kuitenkin vielä samana aamuna Facebookiin.

Tiedotuspäivä alkoi rauhallisesti. Otimme kontaktia ohi kulkeviin opiskelijoihin, joita olikin helppo houkutellessa kahvin avulla käymään tiskillämme. Monet ohi kulkeneet kiiruhtivat oppitunneilleen, mutta palasivat päivän aikana tiskillemme.

Tiedotteemme koskien tiedotuspäiväämme oli laitettu opettajien sisäiseen tiedotuspalvelimeen, jonka johdosta opettajat toivat luokkansa käymään osana oppitunteja. Opiskelijaryhmät tulivat tutustumaan aiheeseemme.

Opiskelijoille ja ohikulkeneille kerroimme asiastamme, tilastoista koskien lähisuhdeväkivaltaa ja kehotimme katsomaan videon sekä näyttelyn. Videota pyöritimme aina kun sopiva määrä opiskelijoita tuli paikalle samaan aikaan, tai hiljaisella hetkellä kun opiskelija, jolla oli muutama minuutti aikaa tuli paikalle ja osoitti kiinnostusta videon katseluun. Välillä pyöritimme videota mielenkiinnon herättämiseksi. Kesken päivän huomasimme, että videon englanninkieliselle versiolle olisi ollut tarve.

Moni opiskelija tuli oma-aloitteisesti katsomaan mistä oli kyse. Me myös jalkauduimme ja yritimme herättää keskustelua opiskelijoiden kesellä. Lisäksi tiskillämme käyneiden kanssa saimme otettua kontaktia ja keskusteltua aiheesta. Osa opiskelijoista ei tiennyt lainkaan, mikä turvakoti on, joten kerroimme siitä. Lähihoitajaryhmältä tuli kysymyksiä maksuttomuudesta, sillä eräs heistä oli ollut juuri harjoittelussa ja jäänyt käsitykseen turvakodin maksullisuudesta. Lisäksi lähisuhdeväkivaltatilastoista kyseltiin yleisesti. Opiskelijat myös pohtivat turvakotiin menemistä muun kuin fyysisen väkivallan vuoksi ja tätä avasimme kertomalla missä tilanteessa ja kuka sinne voi hakeutua. Keskustelimme myös turvakotien sijainnista Suomessa.

Jaoimme esitteiden lisäksi kahvia ja teetä, makeisia ja palautteisiin vastanneille jaoimme suklaasuukkoja. Päivän aikana oikaisimme muutamia kertoja käsitystä palautteen täyttamisestä ja ohjasimme henkilöt tutustumaan ensin toteutukseemme ja sen jälkeen täyttämään palautteen. Palautteita saimme kerättyä 30.

Kun opiskelijat alkoivat lähteä kotiin, siivosimme paikat ja katsoimme palautteita. Jätimme näyttelyseinän vielä paikoilleen, jotta sen äärelle pystyi ajan kanssa pysähtymään ja se tavoitaisi mahdollisesti vielä lisää ihmisiä. Jätimme myös koulun ilmoitustaululle muutamia esitteitä ja Nollalinjan kortteja.

Toteutukseen jälkeen kävimme päivän kulun läpi ja reflektoimme keskenämme. Suunnittelimme muutoksia koskien seuraavaa tiedotuspäivää. Palautteiden pikaisen läpikäynnin pohjalta suunnittelimme ottavamme herkemmin kontaktia kohderyhmään. Lisäksi Point Collegessa esitettiin useita kysymyksiä koskien lähisuhdeväkivallan tilastoja ja tämän vuoksi päätimme vaurautua asiaan.

2 Point Collegen toteutus

8.2 Päivä Laureassa 27.11.2018

3 Laurean toteutuspäivä

Myöskin Laureassa tiedotuspäivämme alkoi rauhallisesti. Aloitimme asettelemalla esille rekviisit ja tarjoiltavat. Asensimme tietokoneen suurikokoisen näytön kanssa toimimaan yksiin.

Saimme Laurean viestinnästä viestin aamulla, ettei Facebook-mainos tulisi tavoittamaan kohderyhmäämme, eivätkä näin ollen julkaise mainostamme. Instagramiin laitettaisiin mainos, jonka olimme pyytäneet julkaistavaksi 26.11 ja 27.11. Mainosta emme kuitenkaan löytäneet kumpanakaan päivänä.

Otimme aktiivisesti kontaktia opiskelijoihin, mutta suuri osa opiskelijoista tuli uteliaina katsomaan tiedotuspistettämme. Aamulla ensimmäisten ohikulkijoiden joukossa oli sosionomiluokan opettaja, joka ilmoitti tuovansa koko ryhmänsä tutustumaan tiedotuspisteellemme. Varaudimme tähän miettimällä mitä kertoisimme aiheestamme ja laitoimme videon pyörimään. Myöskin Point Collegen toteutuspäivästä viisastuneena tiesimme hieman mitä odottaa ja olimme valmistautuneet paremmin kertomaan esimerkiksi tilastotietoa. Tällä kerralla käytösämme oli sama THL:n video myös englanniksi.

Moni kertoi kokevansa aiheen ajankohtaiseksi ja tärkeäksi. Kävi ilmi, että usealla oli tietoa aiheesta ennalta. Käsitteenä turvakoti oli tuttu. Keskusteluissa käytiin läpi seksuaalisen väkivallan yleisyyttä, raiskaustuomioita ja väkivaltatilastoja Suomessa, sukupuolistunutta lähisuhdeväkivaltaa sekä turvakotipalveluiden historiaa että nykytilannetta ja turvakotien maantieteellistä jakautumista Suomessa.

Päivän päätteeksi raportoimme suullisesti Porvoon turvakodin johtajalle tiedottamispäivistä ja saimme häneltä positiivista palautetta. Lisäksi hän lähetti sähköpostiimme raporttia omista toimistaan THL:n kampanjan toteuttamiseen liittyen. Keskenämme kävimme läpi palautteet ja arvioimme toteutuksen onnistumista.

Toteutuksen jälkeen otimme hieman etäisyyttä ja pohdimme jatkoa, jo tehtyä ja toteutunutta tahoillamme. Tapasimme keskenämme ja arvioimme toteutusta.

9 Pohdinta

Tavoitteenamme oli täyttää THL:n turvakodeilla antaa toimeksiantotehtävää ja näin jakaa kansalaisille ajantasaista tietoa turvakotipalveluista ja lähisuhdeväkivallasta, jotta kynnys turvakotiin hakeutumiselle madaltuisi ja kansalaisilla olisi oikeaa tietoa turvakotipalveluista. Tapahumapäivien järjestämisellä onnistuimme tavoittamaan oikeaa kohderyhmää, eli tulevaisuuden ammattilaisia. Palautteiden mukaan vastanneista (n=68) 53 henkilöä koki saaneensa uutta tietoa lähisuhdeväkivallasta ja turvakotipalveluista tiedotuspäivän myötä. Myös keskusteluissa heidän kanssaan nousi esille, kuinka tärkeä aihe on ja he pitivät sitä oleellisena osana tulevaisuuden työtään. Suuri osa kertoikin työskentelevänsä Itä-Uudellamaalla, joten tavoitimme tältäkin osin suunnitellun kohderyhmän sekä yleisesti THL:n toimeksiannon. Tiedottamisen tuli Porvoon turvakodin osalta tavoittaa kansalaiset ja ammattilaiset Itä-Uudellamaalla.

” Aihe on tärkeä.”

”Tärkeän asian esille ottaminen. ”

” Hyvä tuoda näitäkin asioita esiin näin kouluyhteisössä.”

Koimme aiheen ajankohtaisena mediassa nousseiden uutisten vuoksi. Esimerkiksi #Metoo, Kansainvälinen päivä naisiin kohdistuvan väkivallan lopettamiseksi (25.11), joukkoraiskaustapaukset maailmalla ja Suomessa ja MARAK-ryhmän perustaminen kaikkiin Itä-Uudenmaan kuntiin (MARAK on lyhenne moniammatillisesta riskinarviointimenetelmästä lähisuhdeväkivallan uhreille tai uhkaa kokeville). Aihe sai myös opiskelijat pohtimaan omia valmiuksiaan ja niitä mahdollisia tilanteita, joissa he asiakkaita tulevaisuudessa voisivat kohdata. Palautteista kävi ilmi, että vastanneista (n=65) 50 koki osaamisensa koskien tiedotuspäivän aihetta lisääntyneen, loput 15 koki päinvastoin. Suurin osa myös tunsu tiedotuspäivän jälkeen osaavansa ohjata lähisuhdeväkivallan uhrin avun piiriin.

Yleisesti ottaen kampanjan toteutusaikataulu oli tiukka. THL:n toimeksiantotehtävä turvako-
deille tuli lokakuussa ja kampanja-aika oli marraskuussa. Halusimme toteuttaa opinnäyte-
työmme tiiviillä aikataululla, mutta meille tuli kiire järjestää toteutus marraskuulle työmäärän
sekä kohderyhmän tavoittamisen takia; molemmilla kouluilla suurin osa sosiaali- ja terveystieteen
opiskelijoista olivat harjoittelujaksoilla eivätkä lähiopetuksessa. Samanaikainen kampanjointi
Porvoon turvakodilla liittyi lehdistö- ja internetjulkaisuihin. Tiedotteita oli mm. Loviisan sano-
missa, Östnylandissa ja Uusimaassa. THL:n toimista marraskuun aikana omiin korviimme osui
radiomainos Nollalinjasta. Näimme myös Facebookissa Nollalinjan mainoksen. Lisäksi muualla
Suomessa kampanjoitiin samanaikaisesti, muun muassa Jyväskylässä Ensi- ja turvakotien liiton
järjestämässä ”Valoa, ei väkivaltaa” tapahtuman muodossa ja Helsingin kaupunki ”Satutatko
sanoilla ihmistä, jota rakastat?” kampanjan kautta.

Sosiaalisessa mediassa tiedottaminen ei sujunut aivan suunnitelmien mukaisesti. Tätä tuki myös
palautteista saadut vastaukset joista kävi ilmi, että ainoastaan 2 vastanneista (n=66) oli kokenut
sosiaalisen median tiedotteen vetoavana toteuttamismuotona. Tämä ei ollut kuitenkaan täysin
meistä riippuvainen asia. Olimme etukäteen yhteydessä molempien koulujen viestinnästä vas-
taaviin henkilöihin. Esitimme toiveen, että mainoksemme tiedotuspäivästä julkaistaisiin koulu-
jen Facebook- ja Instagram-tileillä ennen toteutuspäiviä sekä toteutuspäivinä.

Point Collegessa viesti oli ilmeisesti mennyt ohi viestintävastaavalta. Asia saatiin korjattua to-
teutusaamuna, kun kyseinen henkilö tuli aulassa vastaan. Hän laitto Point Collegen Facebookiin
mainoksemme, jota päivän aika nostatimme. Laurean viestinnän vastaus Facebook-mainontaan
Laurean tilillä oli kielteinen, sillä mainos ei Laurean tilillä viestin mukaan tavoittaisi kohderyh-
mää. Instagram julkaisua ei myöskään käytetty. Tämän vuoksi emme voineet toteuttaa alkupe-
räistä suunnitelmaa tapahtuman mainostamisesta. Tapasimme päivän aikana Laureamkon pu-
heenjohtajan, joka tuli kyseli meiltä, olemmeko tiedottaneet tapahtumasta aiemmin sosiaali-
sessä mediassa. Kävi ilmi, että olisimme voineet ottaa yhteyttä heihin, jotta he olisivat voineet
omalla Facebook- ja Instagram- tilillään tiedottaa tapahtumasta. Heillä on lupa tiedottaa ”mitä
vain” ja näin mainostaminen olisi tavoittanut ihmisiä paremmin. Harmiksemme emme olleet
tietoisia tästä mahdollisuudesta. Veimme jäljelle jääneet materiaalit Laureamkon tiloihin ja
sovimme, että he voivat parhaaksi näkemällään tavalla jakaa materiaalia koulussa vielä jäl-
keenpäin.

Konsepti ja tiedotuksen tapa oli mielestämme hyvä. Sen lisäksi, että se oli THL:n (2018a, 1-3)
hyvien käytäntöjen mukainen niin kohderyhmä koki sen hyödyllisenä ja informatiivisena. Vas-
taajista 97% koki päivän informatiivisena ja 93% hyödyllisenä. Tiedottamispäivästä todettua:

”Hyvin toteutettu tempaus.”

”Helposti lähestyttävä ja huomiota herättävä.”

”Todella matala kynnyys saada tietoa.”

Alun perin oli tarkoitus viedä yksi ja sama konsepti molempiin kouluihin ja loppujen lopuksi asiasisältö olikin melko lailla sama tiedottamisen ja toimintamme osalta. Visuaalisen ilmeen erot johtuivat erilaisista tiloista, yllättäen löytyneistä tavaroista ja mahdollisuuksista eri kouluissa. Point Collegessa saimme mahdollisuuden käyttää vanerista seinää johon sai liitettyä kuvien lisäksi lamput. Valitsemamme seinä osoittautui hyväksi valaistuksen takia ja loi mielestämme vaikuttavan tunnelman. Käyttämämme sohvut valkokankaan edessä auttoivat tunnelman luomisessa pysähtymiseen tunteita herättävään videoon ja opiskelijoihin oli helpompi ottaa kontaktia. Laureassa käyttämämme rakennelma täytti hyvin suurta aulatilaa ja herätti mielenkiinnon- ”iso tila - isommin esillä”.

Koimme saavamme tekemillämme muutoksilla kuitenkin parhaan mahdollisen visuaalisen ilmeen molemmille kouluille. Käytimme seinässä kuvia, tarinoita ja tekstejä jotka liittyivät toisiinsa. Kuvilla voidaan herättää tunteita tehokkaammin kuin pelkällä tekstillä. Kuvien tulee olla tarkkaan valittuja, liittyä käyttötilanteeseen ja aiheeseen, jotta viesti välittyy tehokkaammin. (Lammi 2009,148-154.)

Kuvaseinä koettiin palautteiden perusteella vaikuttavaksi osaksi toteutusta. Kaiken kaikkiaan 35 henkilöä (n=66) valitsi vaihtoehdon näyttely vetoavimmaksi toteutustavaksi. Seinä koettiin hyvänä ideana.

”Näyttelyseinä oli tosi hyvä...”

”Informatiivinen näyttely.”

”Kiva visuaalinen ilme.”

”Kokemuskirjoitukset ovat hyviä.”

”Mukavasti aseteltu.”

Huonekalujen, esitteiden ja tarjoilujen asetteleminen tuki toimintaamme siten, että saimme keskusteltua opiskelijoiden kanssa ja ohjattua heitä tutustumaan materiaaleihin ja kuvaseinään, jonka jälkeen he täyttivät palautteen. Ohjasimme opiskelijoita koulutussuuntautumisen perusteella tutustumaan erityisesti oman alan aihepiiriin osaan näyttelystä. Tämä koski sekä lasten ja nuorten parissa työskentelevien koulutusohjelmia että vanhustyön- ja sairaanhoidon koulutusohjelmia. Ohjaamalla oman alan ohjeiden pariin pystyimme mahdollisesti välttämään opiskelijan kognitiivista ylikuormittamista. Kognitiivisen ylikuormittumisen käsite tulee siitä, että kohderyhmälle tarjotaan liian paljon informaatiota suhteessa sen käsittelykykyyn. (Lammi 2009, 120-129.)

Lähisuhdeväkivaltaa kokeneiden haastattelut, joita toistimme spontaanisti Point Collegessa, sopivat sinne, siihen hetkeen ja tilaan. Laureassa ne eivät olisi mielestämme samalla lailla toimineet erilaisen ympäristön vuoksi, joten korvasimme ne tietoisesti THL:n antamalla kuvilla ja niihin liittyvillä teksteillä. Ne toimivatkin erittäin hyvin suurella näytöllä videon näyttämisen välissä. Avoimessa palautteessa ruusuja annettiin haastatteluista ja myös kokemuskirjoitukset koettiin hyvinä. Toisaalta kaivattiin kokemusasiantuntijan läsnäoloa.

"Tosielämän esimerkki."

"Silmiä avaavia tarinoita 😊."

"Kokemusasiantuntijan puheenvuoro."

"...kuunteluklipoista 😊"

"Parisuhdeväkivaltaa kokeneiden omia kertomia, tosi hyvä!!! Mahdollisesti monet voivat samaistua"

Palautteista (n=66) THL:n video rastitettiin 43 kertaa yhtenä vetoavimmista toteutustavoista. Video oli vetoavin kaikista toteutustapojen vaihtoehdoista. Video koettiin tunteita herättävänä.

"Hyvä video, vähän sad."

"Oli vaikuttava ja koskettava video."

Harmiksemme Point Collegessa uupumaan jäänyt THL:n video englanniksi löytyi kuitenkin Laurean toteutukseen jossa siitä olikin hyötyä. Molemmissa kouluissa paikalla oli muuta kuin suomea äidinkielenään puhuvia. Olimme toteutussuunnitelmassa huomioineet maahanmuuttajat osana kohderyhmää, mutta toteutuksessa tämä näkyi enimmäkseen vieraskielisten materiaalien muodossa. Asiaan vaikutti resurssien puute, joten kohderyhmää tuli rajata toteutusvaiheessa. Toteutuspäivinä vahvistui näkemys siitä, kuinka tiedottamisen tulisi olla suunniteltu ja kohdennettu suoraan erityisryhmälle kuten maahanmuuttajat, jotta tiedottaminen tavoittaisi kohderyhmän eikä tiedotus jäisi vain pinnalliseksi.

Esitteitä otettiin jonkin verran, mutta menekki ei ollut niin suurta kuin olimme ajatelleet. Palautteissa 15 (n=66) henkilöä oli vastannut kysymykseen "mikä tiedottamispäivän toteutustavoista vetosi sinuun eniten?", esitteiden olevan vetoavin tapa. Esitteet koettiin vasta kolmanneksi vetoavimpana toteutustapana.

Tarjoilut houkuttelivat opiskelijoita ja henkilökuntaa ja niistä annettiin kiitosta niin suullisesti kuin palautteissakin. Tarjoillessa oli paras hetki tiedottaa asiasta ja ohjata tutustumaan tiedotuspisteeseen.

Niin kuin toteutuksessa jo kerroimme, alkuperäisestä suunnitelmasta poiketen ja informoinnista huolimatta, molemmissa kouluissa muutama opettaja toi ryhmänsä kokonaisuena kuuntelemaan tiedotustamme. Tämä vaati meiltä heittäytymistä, sillä on aivan eri asia vapaamuotoisesti keskustella ja tiedottaa asiasta tiedotuspisteen muodossa kuin esitelmöidä suurelle yleisölle. Mielestämme osasimme kuitenkin ottaa tilanteen melko hyvin vastaan. Huomasimme hetken jälkeen, kuinka paljon meille oli tietoa kertynyt ja miten paljon olimme tietoa pystyneet sisäistämään.

Palautteissa kartoitimme, mistä kohderyhmäläiset kokivat saaneensa erityisesti tietoa eli minkä asian tiedottaminen oli onnistunut parhaiten. Vaihtoehdot olivat tiedon saaminen lähisuhdeväkivallasta ja sen eri muodoista, turvakotipalveluista, turvakotiin hakeutumisesta ja Nollalinjasta. Kysymykseen vastattiin 67 kertaa. Turvakotipalveluista koettiin saaneen eniten tietoa. Turvakotipalvelut oli ympyröity 59 kertaa, mikä tarkoittaa 88% vastauksista. Toiseksi useimmin vastauksissa tietoa oli saatu turvakotiin hakeutumisesta. Näin vastasi 79%. Lähisuhdeväkivallasta ja sen eri muodoista koki 72% saaneensa tietoa. ”Sain erityisesti tietoa Nollalinjasta” kohdassa ei-vastauksia ympyröitiin useimmin (19 kertaa) ja kyllä-vastauksia esiintyi 44 kertaa, joten kaikista vaihtoehdoista vähiten koettiin saaneen tietoa Nollalinjasta. Palautteen perusteella kaipaamaan jäätin enemmän keskustelua ja laajempaa näkökulmaa.

”...apua lähtemään, että pääsee pois. se ratkaiseva päätöksenteko ja asiantuntevaisuutta siihen.”

”Millaista apua tekijä voi saada?”

”Enemmän keskustelua.”

”Kehitysvammaisten ja autistien hyväksikäytöstä.”

Mietimme jo ennen toteutusta palautteiden keräämistapaa ja sen houkuttimena käytettyjä suklaasuikkoja, koska tämä aiheutti eettisen ongelman palautteiden keräämiseen. Onnistuimme kuitenkin melko hyvin huomaamaan ihmiset, jotka meinasivat täyttää palautteen ennen tiedotuspisteeseen perehtymistä. Yhteensä palautteita kertyi 70, mutta aivan kaikissa palautteissa ei oltu vastattu kaikkiin kysymyksiin. Tämän vuoksi käsitelimme vastauksia yksittäiseen kysymykseen vastanneiden määrän mukaan, emme kaikkien saatujen palautteiden lukumäärän mukaan. Koulujen välillä palautteissa ei näkynyt suuremmin eroja kuin siinä, että Laureassa vetoavimpana koettiin näyttely ja Point Collegessa edelle meni video. Samansuuntaisten vastaus-ten ja anonyymiyden vuoksi emme käsitelleet vastauksia opinnäytetyössämme oppilaitoksittain vaikka alun perin kävimme ne läpi erillään. Kaiken kaikkiaan onnistuimme kuitenkin palautteiden avulla saamaan kuvan siitä, miten toteutus on onnistunut, mitä kohderyhmä on tiedottamisesta saanut ja lisääntyikö heidän osaamisensa tiedottamisen kautta.

Kysyimme palautetta työelämäyhteistyökumppanilta, eli Porvoon turvakodin johtajalta koskien yhteistyötä, toteutusta, konseptia ja toimeksiantotehtävän täyttymistä. Hänen mukaansa osasimme nähdä kokonais kuvan, saimme nopeasti kiinni ideasta, tuoden esille omat ideamme ja toteutimme yhteisen vision nopealla aikataululla. Toteutustapa molemmilla kouluilla oli hänen mielestään loistava, ja konseptia tullaan käyttämään myöhemmin turvakotipalveluista tiedottamisessa. Kaiken kaikkiaan hän oli erittäin tyytyväinen työskentelyymme ja yhteistyöhömmme. Itse koimme yhteistyön mutkattomaksi ja hoidimme asiat aikataulussa. Pyrimme kaikessa toteutuksessa kunnioittamaan heidän näkemyksiään ja toiveitaan tiedottamisesta ja tapahtumasta. Esitteen teimme heidän mielipiteitään kuunnellen ja muokkasimme sitä saadun palautteen perusteella. Yhteistyössä sovimme kohderyhmän ja käytimme THL:n heille antamia materiaaleja joita olivat kuvat ja niihin tehdyt tekstit sekä THL:n video turvakodeista.

Omat tavoitteemme koskien opinnäytetyöprosessia, kriittistä tiedonhakua ja teoria lähisuhdeväkivallasta ja turvakotipalveluista täytyivät prosessia läpi viedessä. Perehdyimme laajasti aihealueeseen ajankohtaisen ja tutkitun tiedon kautta, mikä näkyy teoriaosuudessa ja lähteisämme. Meille hahmottui vahvasti kokonaiskuva kansainvälisten sopimusten ja lakien seurauksista käytännön työhön. Tästä esimerkkinä Euroopan neuvoston tekemä Istanbulin sopimus jonka myötä on luotu uusi turvakotilaki Suomeen sekä sopimuksen edellyttämät toimenpiteet, kuten EPRAS-hanke, joka on lähtökohta marraskuulle tiedotuskampanjalle. Sairaanhoidajan ammatti-identiteettimme on vahvistunut ennaltaehkäisytyön kokemuksen kautta tiedottamistehtävässä toimiessamme. Avoimessa palautteessa meitä kiitettiin asiaan omistautumisesta ja osaamisestamme.

”Olitte perehtyneet asiaan hyvin ja osasitte asianne, mielenkiintoista oli.”

9.1 Eettisyys opinnäytetyössä

Jo opinnäytetyön aiheen valinnan kohdalla voidaan puhua eettisyyteen liittyvistä kysymyksistä. Tulee pohtia muun muassa sitä, onko opinnäytetyö merkityksellinen, miksi kyseistä asiaa lähdetään tutkimaan tai toteuttamaan, kenen tarpeesta, kenelle ja mitä hyötyä siitä on. (Kankkunen & Vehviläinen-Julkunen 2013, 218.) Opinnäytetyöllemme oli selkeä tarve, sillä turvakoti tarvitsi tahon tiedottamaan ja kampanjoimaan kanssaan ja näin toteuttamaan heille annettua toimeksiantoa. Kampanjointi on laajemmin lähisuhdeväkivallan ennaltaehkäisytyötä. Työmme toiminnallisen toteutuksen kautta levitimme ajantasaista tietoa turvakotipalveluista sekä lähisuhdeväkivallasta ja tavoitimme niin tulevaisuuden ammattilaisia kuin kansalaisiakin. Lisäksi meillä heräsi aito kiinnostus aihepiiriä sekä toiminnallisen opinnäytetyön toteuttamista kohtaan.

Pohdimme työmme eettisyyttä myös aikataulullisten seikkojen kautta. Tutkimuseettisten vaatimusten mukaan työ tulee tehdä rehellisesti, tunnollisesti, huolellisesti ja tarkasti. Tähän sisältyy esimerkiksi se, että tutkijan on perehdyttävä laajasti aiheeseen, jotta hän voi varmistua

siitä, että tieto jota hän jakaa ja jolle hän sen perustaa, olisi niin luotettavaa kuin mahdollista. (Kankkunen & Vehviläinen-Julkunen 2013, 211; Ojasalo, Moilanen & Ritalahti 2014, 48.) Tämä huoletti alkuun, sillä toimeksiannon aikataulu oli tiukka ja toteutusajankohta marraskuu 2018. Mietimme ehdimmekö sillä aikataululla toteuttamaan opinnäytetyömme, suunnittelemaan ja toteuttamaan tiedottamisen, joka palvelee niin Porvoon turvakotia kuin kohderyhmääkin. Tämän ratkaisemisessa auttoi kohderyhmän ja teorian rajaaminen, yhteinen sävel turvakodin kanssa sekä motivaatiomme opinnäytetyötä ja sen valmistumista kohtaan.

Tutkimustietojen luovuttamiseen ja säilyttämiseen liittyy eettisiä vaateita, jolla tarkoitetaan muun muassa sitä, että anonymiteetti ja sen turvaaminen on huomioitava (Kankkunen & Vehviläinen-Julkunen 2013, 221). Meidän työssämme tämä liittyi erityisesti arviointiin ja sitä kautta palautteen keräämiseen. Palautteemme oli kuitenkin anonyymiä, emmekä tutkineet kohderyhmäläisiä vaan pyysimme palautetta toteutuksestamme ja kokemuksia päivästä. Palautteen antaminen oli vapaaehtoista eikä siinä kysytty taustatietoja, vain oppilaitos oli tiedossa, sillä säilytimme palautteet päiväkohtaisesti ja asianmukaisesti ulkopuolisten ulottumattomissa. Raportissa tämäkään ei tule näkyviin.

Palautteen antajille tarjosimme suklaasuukot, mikä loi särön eettisyyteen ja palautteiden luotettavuuteen. Onnistuimme kuitenkin päivän aikana huomaamaan valtaosan niistä henkilöistä, jotka meinasivat kirjoittaa palautteen tutustumatta aiheeseen. Saimme heihin kontaktin, pysyimme tiedottamaan aiheesta.

Tutkimuslupien tarve selvitettiin tutkimusluvista vastaavien henkilöiden kanssa, mutta näitä ei tarvittu. Sen sijaan kirjoitimme yhteistyösopimukset yhteistyökumppaneiden, Laurean ja Point Collegen kanssa.

9.2 Kehittämissuhteet jatkoa ajatellen

Epäonnistuneen sosiaalisen median tiedotuksen myötä haluaisimme nostaa esille tiedotuskanavien mahdollisuudet Laureassa. Tuleville opiskelijoille olisi hyvä antaa tietoa Laurea amkon sosiaalisen median tiedottamisen mahdollisuuksista Laurean viestinnän rinnalla.

Konseptimme koettiin toimivaksi niin turvakodin, meidän kuin Laureankin puolesta, joten sitä tullaan todennäköisesti jatkamaan. Vuodelle 2019 on sovittu yhteistyö turvakodin ja Laurean toteutuksen R0198 välillä. Lisäksi turvakoti pitää tällaista toteutusta ensisijaisena tapana tiedottamiseen turvakotipalveluista ja pohtii kampanjoimista samalla konseptilla tuleville ammatillisille muistakin Porvoon kaupungin palveluista.

Ollessamme mukana luomassa uutta tiedotustapaa, voimme kokemuksemme perusteella ehdottaa tuleville projektin parissa työskenteleville tapoja ja menetelmiä. Olisimme itse lisänneet

niitä toteutukseen ajan ja resurssien olleessa suuremmat sekä jälkiviisaana, mikäli tiedottamis-päivän toteuttaisimme uudelleen. Ideoitamme ovat musiikin lisääminen, aiheeseen sopivat kap-palevalinnat, dokumentin ”tuhoisan rakkauden kaava” (Raine 2017) suunnitellummin, Kahoot - tietovisan soveltaminen toteutukseen, joka olisi voinut toimia etenkin nuorempien opiskelijoi-den kohdalla ja keskustelun herättämiseksi. Myös draaman keinoja olisi voitu hyödyntää. To-teutuksissa kerätyn palautteen perusteella kokemusasiantuntijan tai turvakodin työntekijän läsnäolo olisi toivottu lisä tapahtumassa.

Kehittämiseksi nostaisimme tiedottamisen erityisryhmiin kohdentaen. Aihe olisi tärkeä tasa-arvon toteutumisen ajamiseksi sekä omien kokemustemme kautta tulleiden huomioiden vuoksi. Ajankohtaisena aihe pysyy nelivuotisen Istanbulin sopimuksen toimeenpanosuunnitelman takia ja niin kauan kun tasa-arvo ei toteudu. Tarkoittamamme erityisryhmät ovat haavoittuvassa ase-massa olevia naisryhmiä, jotka kuuluvat etnisiin ja kulttuurisiin vähemmistöihin, vammaisiin, ikääntyneisiin, seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin. (Sosiaali- ja terveysministeriö 2010, 26.) Suomessa on vähäisten turvakotipalveluiden lisäksi vain vähän palveluita, jotka erityisesti tu-kevat väkivaltaa kokeneita maahanmuuttajanaisia. Maahanmuuttajanaisilla on usein heikon kielitaidon lisäksi puutteellisesti tietoa avunsaanti mahdollisuuksistaan ja omista oikeuksistaan. Tämän vuoksi heillä on korkeampi kynnys ilmoittaa kokemuksistaan virkavallalle. Lisäksi heillä on kulttuurinsa vuoksi erilainen käsitys naisen ja miehen asemasta perheen sisällä ja pelkona maastakarkoitus rikosprosessin seurauksena. Maahanmuuttajanaisia koskettava väkivalta on monimuotoista eikä Suomessa ei ole huomioitu kaikkia näitä muotoja. Näitä ovat esimerkiksi pakkoavioliitot, moniavioisuus, kunniaan liittyvät pahoinpitelyt, tapot ja ympärileikkaukset. (Sosiaali- ja terveysministeriö 2010, 28; Sosiaali- ja terveysministeriö 2016, 51-52.)

Kun turvakodeille tiedotetaan tammikuun 2019 aikana valtakunnallisen kampanjan vaikutuk-sista, olisi mielenkiintoista ja kehittävää pohtia tuloksia konseptin kehittämiseksi.

Lähteet

Painetut

Kankkunen, P. & Vehviläinen-Julkunen, K. 2013. Tutkimus Hoitotieteessä. 3., uudistettu painos. Helsinki: Sanoma Pro.

Lammi, O. 2009. Vaikuta visuaalisesti-laadi selkeä esitys. Jyväskylä: WSOY PRO OY Docendo.

Ojasalo, K., Moilanen, T. & Raitalahti, J. 2014. Kehittämistyön menetelmät. Uudenlaista osaamista liiketoimintaan. 3., uudistettu painos. Helsinki: Sanoma Pro.

Ståhl, T. & Rimpelä A. 2010. Terveystiedon edistäminen tutkimuksen ja päätöksenteon haasteena. Helsinki: Yliopistopaino.

Terveystiedon ja hyvinvoinninlaitos. 2018a. Alueellinen tiedottaminen turvakotipalveluista marraskuussa 2018.

Vilka, H. & Airaksinen, T. 2003. Toiminnallinen opinnäytetyö. Helsinki: Tammi.

Vitikka, T. 2017. Monikulttuurista väkivaltatyötä tekemässä - Intersektionaalisten tekijöiden huomioiminen maahanmuuttajajanaisten parissa tehtävässä turvakotityössä. Pro gradu - tutkielma. Lapin yliopisto.

Sähköiset

Aksovaara, S. & Maunonen-Eskelinen, I. 2010-2013. Ajatusliikkuu - Iloa oppimiseen! Viitattu 5.11.2018.
<http://oppimateriaalit.jamk.fi/ajatusliikkuu/artikkelit/oppimisen-iloa-tukeva-oppimisymparisto/>

Aranko, M., Yliniva, A. & Himberg, K. 2011. Lähisuhdeväkivallan ennaltaehkäisyn toimintaohjelma. Viitattu 2.11.2018.
<http://temp.hyvinkaa.fi/Tiedostot/24%20TTH/Lahisuhdevakivalta270511.pdf>

Ensi- ja turvakotien liitto 2015. Valtion rahoitus lähes kaikille Ensi- ja turvakotien liiton turvakodeille. Viitattu 7.1.2019
<https://www.sttinfo.fi/tiedote/valtion-rahoitus-lahes-kaikille-ensi--ja-turvakotien-liiton-turvakodeille?publisherId=3741&releaseId=29371795>

Ensi- ja turvakotien liitto 2019. Näin me autamme. Viitattu 7.1.2019. <https://ensijaturvakotienliitto.fi/tietoa-liitosta/nain-me-autamme/>

Ewalds, H. & Mäkelä, V. 2014. Selvitys turvakotipalveluiden nykytilasta ja tarpeesta. Viitattu 1.11.2018.
<https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/134562/Turvakotiselvitys%2015.8.2014%20Copy.pdf?sequence=1>

Finlex. 2014. Laki valtion varoista maksettavasta korvauksesta turvakotipalvelun tuottajalle. Viitattu 29.10.2018.
<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2014/20141354?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=turvakoti>

Finlex. 2015. Valtioneuvoston asetus naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemisestä ja torjumisesta tehdyn Euroopan neuvoston yleissopimuksen voimaansaattamisesta sekä yleissopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annetun lain voimaantulosta. Viitattu 29.10.2018.

<https://www.finlex.fi/fi/sopimukset/sopsteksti/2015/20150053>

FRA 2014. European Union Agency for Fundamental Rights. Violence against women: an EU-wide survey- Main results. Viitattu 1.11.2018

<https://fra.europa.eu/en/publication/2014/violence-against-women-eu-wide-survey-main-results-report>

Hietämäki, J. 2018. Lähisuhdeväkivalta 2017. Viitattu 3.12.2018. http://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/137215/Tr%2040_18.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Kettunen, P. 2017. Vaikuttavuuden arviointi sosiaali- ja terveydenhuollon palveluissa. Viitattu 5.11.2018

https://www.turku.fi/sites/default/files/atoms/files/tutkimusraportti_2-2017.pdf

Krug, E., Dahlberg, L., Mercy, J., Zwi, A. & Lozano, R. 2005. Väkivalta ja terveys maailmassa- WHO:N raportti. Viitattu 2.11.2018

http://www.who.int/violence_injury_prevention/violence/world_report/full_fi.pdf

Kuntaliitto. 2017. Nollalinja 080 005 005- puhelinpalvelu naisiin kohdistuvaa väkivaltaa tai lähisuhdeväkivaltaa kokeneille. Viitattu 2.11.2018. <https://www.kuntaliitto.fi/ajankoh-taista/2017/nollalinja-080-005-005-puhelinpalvelu-naisiin-kohdistuvaa-vakivaltaa-tai>

KvantiMOTV. 2010. Kyselylomakkeen laatiminen. Viitattu 7.1.2019.

<https://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/kyselylomake/laatiminen.html#tutkimusetiikka>

Laine, T. 2010. Turvakodit Suomessa. Viitattu 7.1.2019. <https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/100420/laine.pdf?sequence=1>

<https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/100420/laine.pdf?sequence=1>

Lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisy kunnassa ja koordinaattorin tehtäväkuva-malli. 2013. Viitattu 19.12.2018. http://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/125719/yhdyshenki-lon_tehtavakuva_v3.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Miettinen, A. 2018. Maahanmuuttajat. Viitattu 2.11.2018. http://www.vaesto-liitto.fi/tieto_ja_tutkimus/vaestontutkimuslaitos/tilastoja/maahanmuuttajat/

Monika-Naiset liitto ry. 2018. Turvakoti Mona. Viitattu 4.11.2018. <https://monikanaiset.fi/apua-vakivaltaa-kokeneille/turvakoti-mona/>

Nollalinja. 2018a. Mikä on väkivaltaa? Viitattu 21.10.2018. <https://www.nollalinja.fi/mika-on-vakivaltaa/>

Nollalinja. 2018b. Tietoa nollalinjasta. Viitattu 2.11.2018. <https://www.nollalinja.fi/tietoa-nollalinjasta/>

Ojuri, A. & Laitinen, M. 2015. Turvakoti työnä. Selvitys Ensi- ja turvakotien liiton jäsenyhdistysten turvakotityön sisällöistä ja vaikutuksista. Viitattu 19.12.2018.

http://www.ejulkaisu.fi/ensi_ja_turvakotien_liitto/turvakoti_tyona/pdf/Ensi_ja_turvakotien_liitto_Turvakoti_ty_n_Laitinen_Ojuri.pdf

Peltonen, J., Ewalds, H. & Kaipainen, S. 2018. Turvakotipalvelut 2017. Viitattu 28.10.2018.

http://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/136435/Turvakotipalvelut_2017_raportti_FI-NAL%2c%20FI%2c%20SV%2c%20EN%201.6.2018_.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Porvoon kaupunki. 2018. Turvakoti. Viitattu 12.10.2018.

<https://www.porvoo.fi/turvakoti>

Punainen Risti. 2018. Nuorten turvatalo. Viitattu 4.11.2018. <https://www.punainen-risti.fi/hae-tukea-ja-apua/nuorten-turvatalosta>

Pääkaupungin turvakoti ry. 2018a. Fyysinen väkivalta. Viitattu 1.11.2018. <http://paakaupunginturvakoti.fi/lahisuhde-ja-perhevakivalta/fyysinen-vakivalta/>

Pääkaupungin turvakoti ry. 2018b. Henkinen väkivalta. Viitattu 1.11.2018. <http://paakaupunginturvakoti.fi/lahisuhde-ja-perhevakivalta/henkinen-vakivalta/>

Pääkaupungin turvakoti ry. 2018c. Kunniaväkivalta. Viitattu 1.11.2018. <http://paakaupunginturvakoti.fi/lahisuhde-ja-perhevakivalta/kunniavakivalta/>

Pääkaupungin turvakoti ry. 2018d. Lapsiin kohdistuva väkivalta. Viitattu 31.10.2018. <http://paakaupunginturvakoti.fi/lahisuhde-ja-perhevakivalta/lapsiin-kohdistuva-vakivalta/>

Pääkaupungin turvakoti ry. 2018e. Lähisuhde- ja perheväkivalta. Viitattu 31.10.2018. <http://paakaupu.asiakkait.sigmatic.fi/lahisuhde-ja-perhevakivalta/>

Pääkaupungin turvakoti ry. 2018f. Taloudellinen väkivalta. Viitattu 1.11.2018. <http://paakaupunginturvakoti.fi/lahisuhde-ja-perhevakivalta/taloudellinen-vakivalta/>

Pääkaupungin turvakoti ry. 2018g. Uskonnollinen ja hengellinen väkivalta. Viitattu 31.10.2018. <http://paakaupunginturvakoti.fi/lahisuhde-ja-perhevakivalta/uskonnollinen-ja-hengellinen-vakivalta/>

Pääkaupungin turvakoti ry. 2018h. Vainoaminen. Viitattu 31.10.2018. <http://paakaupunginturvakoti.fi/lahisuhde-ja-perhevakivalta/vainoaminen/>

Raine, K. 2017. Tuhoisan rakkauden kaava. Viitattu 6.11.2018. https://yle.fi/teos/tuhoisan-rakkaudenkaava/#Veera_3

Riski, T. 2009. Naisiin kohdistuva väkivalta ja tasa-arvopolitiikka. Viitattu 7.1.2019. <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/72151/URN%3ANBN%3Afi-fe201504225007.pdf?sequence=1>

Sairaanhoitajat. 2014. Sairaanhoitajien eettiset ohjeet. Viitattu 2.11.2018. <https://sairaanhoitajat.fi/jasenpalvelut/ammattillinen-kehittyminen/sairaanhoitajan-eettiset-ohjeet/>

Sosiaali- ja terveysministeriö 2008. Tunnista, turvaa ja toimi. Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2008:9. Viitattu 19.12.2018. http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/74213/Julk_2008_9_perhevakivaltatyon_suosituks_verkko.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Sosiaali- ja terveysministeriö. 2010. Naisiin kohdistuvan väkivallan vähentämisen ohjelma. Viitattu 18.12.2018. <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/72156/URN%3ANBN%3Afi-fe201504223100.pdf>

Sosiaali- ja terveysministeriö. 2016. Maahanmuuttajanaisten ja -miesten asemasta ja sukupuolten tasa-arvosta. Viitattu 18.12.2018. http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/75403/RAP%202016_53.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Sosiaali- ja terveysministeriö 2017a. Istanbulin sopimuksen toimeenpanosuunnitelma 2018-2021. Viitattu 31.10.2018.

http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/160401/16_2017_Istanbulin%20sopimuksen%20tps%202018-21_suomi.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Sosiaali- ja terveysministeriö. 2017b. Istanbulin sopimuksen toimeenpanosuunnitelma valmis vuosille 2018-2021. Viitattu 31.10.2018.

https://stm.fi/artikkeli/-/asset_publisher/istanbulin-sopimuksen-toimeenpanosuunnitelma-valmis-vuosille-2018-2021

Sosiaali- ja terveysministeriö. 2018. Lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäiseminen. Viitattu 29.10.2018.

<https://stm.fi/lahisuhde-ja-perhevakivalta>

Terveyden ja hyvinvoinninlaitos. 2016. Lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisytyö. Viitattu 5.11.2018

https://thl.fi/fi/web/lapset-nuoret-ja-perheet/tyon_tueksi/lahisuhde_perhevakivallan_ehkaisytyo

Terveyden ja hyvinvoinninlaitos. 2017a. Mitä lähisuhde- ja perheväkivalta on? Viitattu 31.10.2018.

https://thl.fi/fi/web/lapset-nuoret-ja-perheet/tyon_tueksi/lahisuhde_perhevakivallan_ehkaisytyo/lahisuhde

Terveyden ja hyvinvoinninlaitos. 2017b. Turvakodit. Viitattu 25.10.2018.

<https://thl.fi/fi/palvelut-ja-asiointi/valtion-sosiaali-ja-terveydenhuollon-erityispalvelut/turvakotipalvelut/turvakodit>

Terveyden ja hyvinvoinninlaitos. 2018b. Enhancing Professional Skills and Raising Awareness on Domestic Violence, Violence against Women and Shelter Services (EPRAS). Viitattu 1.11.2018.

<https://thl.fi/fi/tutkimus-ja-kehittaminen/tutkimukset-ja-hankkeet/enhancing-professional-skills-and-raising-awareness-on-domestic-violence-violence-against-women-and-shelter-services-epras->

Terveyden ja hyvinvoinninlaitos 2018c. Järjestöjen tarjoama tuki. Viitattu 7.1.2019.

https://thl.fi/fi/web/lapset-nuoret-ja-perheet/tyon_tueksi/lahisuhde_perhevakivallan_ehkaisytyo/kunnilla/jarjestojen

Terveyden ja hyvinvoinninlaitos 2018d. Järjestöt kunnassa. Viitattu 7.1.2019.

<https://thl.fi/fi/web/hyvinvoinnin-ja-terveyden-edistamisen-johtaminen/hyvinvointijohtaminen/hyvinvointijohtaminen-kunnassa/jarjestot-kunnassa>

Terveyden ja hyvinvoinninlaitos. 2018e. Kunniaväkivalta. Viitattu 31.10.2018.

https://thl.fi/fi/web/lapset-nuoret-ja-perheet/tyon_tueksi/lahisuhde_perhevakivallan_ehkaisytyo/lahisuhde/kunniavakivalta

Terveyden ja hyvinvoinninlaitos. 2018f. Lapsen kaltoinkohtelu. Viitattu 1.11.2018.

https://thl.fi/fi/web/lapset-nuoret-ja-perheet/tyon_tueksi/lahisuhde_perhevakivallan_ehkaisytyo/lahisuhde/lapsen

Terveyden ja hyvinvoinninlaitos 2018g. Lähisuhdeväkivallan ehkäisy. Viitattu 19.12.2018.

<https://thl.fi/fi/web/hyvinvoinnin-ja-terveyden-edistamisen-johtaminen/turvallisuuden-edistaminen/vakivallan-ehkaisy/lahisuhdevakivallan-ehkaisy>

Terveyden ja hyvinvoinninlaitos. 2018h. Lähisuhdeväkivalta. Viitattu 2.11.2018.

<https://thl.fi/fi/web/sukupuolten-tasa-arvo/hyvinvointi/sukupuolistunut-vakivalta/sukupuolistuneen-vakivallan-muotoja/lahisuhdevakivalta>

Terveiden ja hyvinvoinninlaitos 2018i. Suomen ensimmäinen Seri-tukikeskus on toiminut vuoden ja palvelee nyt koko Uuttamaata. Viitattu 7.1.2019.

<https://thl.fi/fi/-/suomen-ensimmainen-seri-tukikeskus-on-toiminut-vuoden-ja-palvelee-nyt-koko-uuttamaata>

Terveiden ja hyvinvoinninlaitos. 2018j. Turvakotipalvelut. Viitattu 25.10.2018.

<https://thl.fi/fi/palvelut-ja-asiointi/valtion-sosiaali-ja-terveydenhuollon-erityispalvelut/turvakotipalvelut>

Väestöliitto. 2018. Apua uhreille ja tekijöille. Viitattu 4.11.2018. http://www.vaestoliitto.fi/parisuhde/tietoa_parisuhteesta/parisuhdevakivalta/apua-uhreille-ja-tekijoille/

Julkaisemattomat

Johansson, M. 2018. Turvakodin johtaja. Porvoon turvakoti. Henkilökohtainen tiedonanto 24.10.2018. Porvoo.

Kuvat

1 Kuvaseinä	23
2 Point Collegen toteutus	26
3 Laurean toteutuspäivä	27

Liitteet

Liite 1: Turvakotiesite	43
Liite 2: Palautelomake	44

Liite 1: Turvakotiesite

Turvakoti. SUOJAA VÄKIVALLALTA.

Turvakoti <ul style="list-style-type: none"> • on auki ympärivuorokauden • on maksuton, et tarvitse lähetettä • on turvallinen, valvottu, kodinomainen • henkilökunta paikalla 24/7 • tarjoaa neuvontaa, ohjausta, tukea • on tarkoitettu pari- ja lähisuhdeväkivallan uhreille • voit hakeutua mihin tahansa turvakotiin Suomessa 	Voit hakeutua turvakotiin kun <ul style="list-style-type: none"> • läheisesi toiminta pelottaa sinua • koet väkivaltaa • koet väkivallan uhkaa • kotona on liian vaarallista olla • tarvitset välittömästi turvaa itsellesi/perheellesi • tarvitset neuvoa väkivallatilanteesta
Mitä lähisuhdeväkivalta voi olla? <ul style="list-style-type: none"> • fyysistä • henkistä • taloudellista • seksuaalista • lapsiin kohdistuvaa väkivaltaa • häirintää, vainoa, kunniaväkivaltaa • uskonnollista/hengellistä väkivaltaa <p>Tekijä voi olla kuka vain; nykyinen tai entinen kumppani, lapsi tai puolison lapsi, vanhempi, muu sukulainen tai muu läheinen ihminen.</p>	Porvoon turvakoti, Nordenskiöldinkatu 18 06100 Porvoo 0400664932, www.porvoo.fi/turvakoti maksuton, avoinna 24/7. Nollalinja Valtakunnallinen auttava puhelin lähisuhdeväkivaltaa kokeville, 0800 005005, www.nollalinja.fi maksuton, tavoitettavissa 24/7. Voit soittaa anonymisti milloin tahansa tarvitessasi apua, neuvontaa tai tukea.

0400664932

0400664932

0400664932

0400664932

0400664932

0400664932

0400664932

0400664932

0400664932

0400664932

Liite 2: Palautelomake

PALAUTEKYSELYLOMAKE

(Ympyröi sopiva)

vaihtoehto)

Antoiko tiedotuspäivä sinulle uutta tietoa lähisuhdeväkivallasta ja turvakotipalveluista?

kyllä

ei

Sain erityisesti tietoa:

Lähisuhdeväkivallasta ja sen eri muodoista

X

Turvakotipalveluista

X

Turvakotiin hakeutumisesta

X

Nollalinjasta

X

Koetko osaamisesi lisääntyneen koskien käsiteltä ä aihetta?

kyllä

ei

Tunnetko, että osaisit tiedotuspäivän jälkeen ohjata lähisuhdeväkivallan uhrin avun piiriin?

kyllä

en

Koitko päivän hyödyllisenä?

☹️ 😐 😊

Mitä pidit tiedottamispäivän toteutustavasta (video, näyttely, esitteet, keskustelu yms.)

☹️ 😐 😊

Mitä jäit mahdollisesti kaipaamaan?

Mistä haluat antaa ruusuja?

Kiitos osallistumisestasi ja palautteesta!